

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

Aika 29.01.2024 18:00 - 19:09
Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	poistui esteellisenä §:n 9 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.20-18.21
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Hälinen Ville	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
Kaikkonen Jouni	valtuutettu		
Kari Mika	valtuutettu		
Karjalainen Pasi	valtuutettu		
Kastehelmi Minerva	valtuutettu		
Kiljunen Raimo	valtuutettu		

Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu
Laakso Jetta	valtuutettu
Lampinen Minna	valtuutettu
Lientola Elisa	valtuutettu
Lindqvist Marko	valtuutettu
Liukkonen Niko	valtuutettu
Markkanen Marju	valtuutettu
McCarron Francis	valtuutettu
Nieminen Erkki	valtuutettu
Nieminen Mira	valtuutettu
Niinistö Sari	valtuutettu
Närhi Anita	valtuutettu
Oksanen Reijo	valtuutettu
Pakkanen Lasse	valtuutettu
Putula Toni	valtuutettu
Puusaari Riina	valtuutettu
Pykäläinen Jari	valtuutettu
Rahkonen Hannu	valtuutettu
Rantanen Ida	valtuutettu
Ratia Jorma	valtuutettu
Ripatti Tapani	valtuutettu
Rissanen Jari	valtuutettu
Ruhberg Jukka	valtuutettu
Ruuska Sinikka	valtuutettu
Saloranta Tuija	valtuutettu
Seesvaara Eero	valtuutettu
Skinnari Ville	valtuutettu
Sorsa Tuomas	valtuutettu
Talja Martti	valtuutettu
Tapiola Juha	valtuutettu

Tuomaila Pasi	valtuutettu	
Tuomi Maarit	valtuutettu	
Vaara Ulla	valtuutettu	
Vahter Merja	valtuutettu	
Wallenius Jani	valtuutettu	
Viinikka Anneli	valtuutettu	
Viljamaa Juha	valtuutettu	
Virta Sanna	valtuutettu	
Sairomaa Tomi	varavaltuutettu	valtuutettu Maria Mäkysen tilalla
Kousa Pasi	varavaltuutettu	valtuutettu Oskari Päätalon tilalla
Toepfer Katja	varavaltuutettu	saapui valtuutettu Pertti Arvajan tilalle §:n 9 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.20-18.21
Parviainen Mona	nuorisovaltuuston edustaja	
Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja	
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Alm Sari	konsernipalvelujohtaja	
Virkkunen Pekka	lakiasiainjohtaja	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	saapui klo 18.02 §:n 1 käsittelyn aikana
Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	
Nimi	Tehtävä	Lisätieto

Poissa	Mäkynen Maria	valtuutettu
	Pääatalo Oskari	valtuutettu
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunginvaltuuston puolesta

Juha Rostedt

Risto Uotila

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Merja Vahter

Eveliina Aaltonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 07.02.2024

Risto Uotila

hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
§ 2	Pöytäkirjan tarkastajat	8
§ 3	Valtuustoaloite: Purkukuntoisten, tarpeettomaksi käyneiden kiinteistöjen luovuttaminen taidekäyttöön	9
§ 4	Asemakaavan muutosehdotus A-2837a Kerinkallio, Ämmälänkatu 12, sekä siihen liittyvä tonttijako M-23-122	13
§ 5	Lahden kaupungin vuosien 2024-2026 tilintarkastajan valinta	33
§ 6	Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon	37
§ 7	Parlamentaarisen työryhmän toiminta 1.2.-31.12.2023	46
§ 8	Asemakaavan muutosehdotus A-2896 Koksikatu 8 ja Kahvakatu 3, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta	49
§ 9	Asemakaavan muutosehdotus A-2860 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-23-181, Villähde, Vesikalliontien ympäristö	64
§ 10	Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen	72
§ 11	Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen	75
§ 12	Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan valitseminen	81
§ 13	Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen	87
§ 14	Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmän järjestäytyminen	90
§ 15	Valtuustoaloite: Kuntarajat ylittävä kouluuyhteistyö	93
§ 16	Valtuustoaloite: Lahden kaupungin väestökehityksen ohjaaminen MAL-sopimuksen mukaisille linjoille	100
§ 17	Valtuustoaloite: Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä Aleks 2 – Aleks 22 parannetaan	117
§ 18	Pro Lahden valtuustoryhmän järjestäytyminen	124

§ 19	Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet	127
§ 20	Lahden sosialidemokraattisen valtuustoryhmän järjestäytyminen	128

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 1

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämän kokouksen kokouskutsu oli julkaistu Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa 18.1.2024. Kokouskutsu oli mainittuna päivänä toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varamiehelle, lakiasiainjohtajalle, palvelualuejohtajille ja nuorisovaltuuston edustajalle. Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 59 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Ylimääräinen asia ja lisäys pykälään

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa asian ”20 § Lahden sosialidemokraattisen valtuustoryhmän järjestäytyminen” käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ollut kokouskutsussa mainittu.

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa käsiteltäväkseen myös kaupunginhallituksen 29.1.2024 (39 §) tekemät lisäykset 6 §:ään ”Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon”.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

nro 1

§ 2

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Merja Vahter ja Eveliina Aaltonen.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 3

Valtuustoaloite: Purkukuntoisten, tarpeettomaksi käyneiden kiinteistöjen luovuttaminen taidekäyttöön

3560/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Toimitilajohtaja Jouni Arola p. 050 559 4227

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.12.2023

§ 432

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Pertti Arvaja 13.6.2022:

"Valtuutetun aloiteoikeutta hyväksi käyttäen, esitämme, että Lahden kaupunki tutkii mahdollisuutta luovuttaa purkukuntoiset, tarpeettomaksi käyneet kiinteistönsä taidekäyttöön Keravan kaupungin menestyksekkään toimintamallin mukaan. Tämän seurauksena Kerava veti puoleensa valtan määrän ihmisiä ja tarjosi esimerkiksi graffititaiteilijoille alustan harrastukselleen. Lahden nuorisovaltuuston kärkihankkeissa on myös toivottu nuorille paikkoja, jossa he voisivat harjoittaa juuri esimerkiksi graffititaidetta."

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lahden Tilakeskus on salkuttanut kiinteistökantansa tänä vuonna. Salkussa D on kohteet, jotka myydään tai puretaan. Monessa purettavaksi määritellyssä kohteessa voi olla kaavallisia tai kulttuurihistoriallisia tekijöitä tai muita tekijöitä, joiden takia kohde ei saa purkulupaa sitä haettaessa.

Toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelmana valtuustoaloitteeseen Lahden Tilakeskus voi tapauskohtaisesti tutkia mahdollisuutta luovuttaa vuokra- tai käyttöoikeussopimuksella purkukuntoisen ja tarpeettomaksi käyneen kiinteistön taidekäyttöön. Tällaisessa tapauksessa rakennuksille pitää olla rakennuslupaviranomaisen myöntämä lainvoimainen purkulupa. Tällöin rakennus voitaisiin luovuttaa taidekäyttöön siihen asti, kunnes sen purku alkaa. Vaikka rakennus luovutettaisiin taidekäyttöön, siihen

liittyvät kiinteistön omistajan vastuut ja velvoitteet jäisivät kaupungille. Näitä ei voi sopimuksella siirtää ilman kiinteistökauppaa.

Tällaisen kohteen luovutuksesta tehtäisiin käyttöoikeus- tai vuokrasopimus jonkun oppilaitoksen tai vastaavan tahon kanssa, joka toimisi vastuullisena tahona kiinteistön taidekäytössä. Näin on toimitettu muissakin kaupungeissa.

Sopimuksessa sovitaan kuka vastaa ja maksaa sopimusaikana esimerkiksi sähkö-, vesi-, lämmitys- ja/tai jätehuoltokustannuksista, jos näitä tarvitaan. Jos kaupunki vastaisi jostain kustannuksista, tiloista perittäisiin niitä vastaava vuokraa. Lisäksi sopimuksessa sovitaan tarvittaessa mm. paloturvallisuuteen, tilojen turvallisuuteen ja terveellisyyteen tai esteettömyyteen liittyvistä asioista sekä esim. tarvittavasta puhtaanapidosta, kiinteistönhoidosta ym.

Luovutettavassa kohteessa tulee olla purkukartoitus tehtynä ja kohteessa tulee olla merkittynä ne seinät ym. rakenteet, jotka ovat taiteentekijöiden muokattavissa turvallisesti tai vaihtoehtoisesti vuokrasopimuksessa määritellään, mitä rakenteita ei saa rikkoa.

Sopimuksessa määritelty taho vastaa esim. siitä, että tiloissa ei kokoonnu kerralla liikaa ihmisiä (paloturvallisuus) ja tiloista on mahdollista poistua turvallisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki tutkii mahdollisuutta luovuttaa purkukuntoiset, tarpeettomaksi käyneet kiinteistönsä taidekäyttöön Keravan kaupungin menestyksekkään toimintamallin mukaan

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 4

Asemakaavan muutosehdotus A-2837a Kerinkallio, Ämmälänkatu 12, sekä siihen liittyvä tonttijako M-23-122

6599/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaavoitusarkkitehti Heidi Kontulainen, p. 044 4163816

Tonttijaon osalta kiinteistöinsinööri Mika Järvelä p. 050 398 5386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2837a, jolla muodostuu Lahden kaupungin Kerinkallion (20.) kaupunginosan korttelin 20025 tontit 3 ja 4 sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-23-122.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.12.2023

§ 434

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mäkinen Mika

Päätösehdotus

Kaava edistää vuoden 2023 kärkihanketta 1. Hiilineutraali Lahti edistämällä asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia luontolähtöisesti.

Lähtötiedot

Koko kaava-alue on yksityisessä omistuksessa.

Edellisessä, vuonna 1974 lainvoiman saaneessa asemakaavassa (39841547/A) Ämmälänpuiston puistoalueeksi (PI) merkitty noin 100 m² ala nyt käsiteltävän kaavamuutosalueen koilliskulmassa on jäänyt kaupungilta lunastamatta edellisen asemakaavan valmistumisen jälkeen. Tässä kaavaehdotuksessa pientalotonttien rajat siis palautetaan koilliskulmassa nykyistä todellista omistusrajaa vastaaviksi.

Suunnittelualue sijoittuu Salpausselän ja Lahti-Pietari rautatien eteläpuolelle, ja kuuluu Taka-Lotilan 1920-30 -luvulla rakentuneeseen pientaloalueeseen. Asuinalue on pienimittakaavainen ja melko yhtenäinen, yleisilmeeltään vehreä kokonaisuus. Taka-Lotilan pientaloalue lukeutuu Lahden kaupunginmuseon selvityksessä kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristöksi. Läheisen rautatiealueen tärinä- ja meluhaitoista huolimatta alue on viihtyisää ja pidettyä asuinympäristöä, jolla on tiivis naapurusto ja omaleimainen paikan tuntunsa.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu Lotilan työpaikka-alueeksi (TP-19).

Asemakaava on valmisteltu oikeusvaikutteisen Lahden yleiskaavan 2030 Y-203 (kv 25.1.2021 § 14) mukaisesti ja suunnittelualue on siinä merkitty A-2 asuinalueeksi. Yleiskaavaa tarkistetaan rullaavasti valtuustokausittain. Yleiskaavan kaavamerkinnyt alueelle A-2 Liipola, Kerinkallio, Saksala, Taka Lotila, Anttilanmäki ja Kittelä ovat:

- Alue varataan pääasiassa asumiselle. Alue sisältää palvelualuevarauksia (julkiset/kaupalliset) ja viheralueita, joiden sijoittelussa kiinnitetään huomiota niiden määrään ja saavutettavuuteen kävellen ja pyörällä sekä palvelualuevarauksissa myös joukkoliikenteellä. Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristöjen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuteen.
- Kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa kohteissa edellytetään maisematyölupaa (MRL128§).
- Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (RKY, MARY, LaRY)
- Pohjavesialueelle rakennettaessa on huomioitava pohjaveden laadun turvaaminen. Alueella muodostuvat hulevedet on hallittava ja käsiteltävä siten, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Hulevesitulva-alueet tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Alueen hulevesien hallinnan kehittäminen tulee ottaa huomioon asemakaavoituksen, katu- ja kunnallistekniikan parantamisen sekä hankesuunnittelun yhteydessä.

Voimassa olevassa vuoden 1974 asemakaavassa (39841547/A) kohde on merkinnältään AO, asuinpientalojen korttelialuetta.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Asemakaavan muutos tiivistää yhdyskuntarakennetta ja mahdollistaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan täydennysrakentamisen. Rakennuspaikkaa kohden määritelty rakennusoikeus kasvaa kaavaratkaisun myötä hieman, 180 m²:stä 210 m²:iin. Uuden tonttijaon ja pohjoisemman uuden rakennuspaikan huomioiden rakennusoikeuden määrä kaava-alueella siis vähintään kaksinkertaistuu alkutilanteeseen verrattuna.

Kaavamuutoksella kuitenkin ohjataan täydennysrakentamista mm. rakennusalan sijoittelulla ja rakentamisen laatuun ja ulkonäköön kohdistuvilla määräyksillä siten, että syntyvä uusi rakennuskanta on

kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen pientalomiljööseen soveltuvaa. Näin uudet rakennukset tukevat asuinalueen elinvoimaisuutta heikentämättä ympäristön arkkitehtonista laatua ja erityisyyttä. Kaavatyön pohjaksi laaditut melu- ja tärinäselvitykset antavat luotettavaa ja puolueetonta asiantuntijätietoa kohdealueen olosuhteista, ja kaavassa on esitetty myös erilaisia vaihtoehtoja haittavaikutusten torjumiseksi kiinteistökohtaisesti. Kaavatyöllä on siten suoria suotuisia vaikutuksia terveellisen ja viihtyisän rakentamisen toteuttamiseen kaavamuutoksen myötä syntyvillä tonteilla.

Uusi rakennuspaikka ja siihen liittyvä mahdollinen täydennysrakentaminen lisää todennäköisesti hieman liikennettä Ämmälänkadun tonttikadulla. Muuten kaavamuutoksen vaikutukset liikenteelle jäävät vähäisiksi.

Vaikutukset luonnonympäristöön ovat vähäisiä. Kaavassa määritetyillä laajoilla istutusalueilla tuetaan vehreän piha- ja katutilan, sekä olemassaolevan kasviston säilymistä. Ympäristön kannalta suotuisia ja lähtötilannetta parantavia kaavamuutostyön vaikutuksia ovat myös hule- ja pohjavesien huomioiminen paikalla. Uusi kaava edellyttää, ettei toiminta kohdealueella saa heikentää pohjavettä. Hulevesien osalta edellytetään kiinteistöjen pinta- ja valumavesien suunnitelmallista käsittelyä, ja mahdollisuuksien mukaan hulevedet määrätään imeytettäväksi tontilla.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Vireille tulosta on ilmoitettu ensimmäisen kerran kaavoituskatsauksen yhteydessä 5.3.2021, sekä se on esitelty tämän jälkeen vuosittain kaavoituskatsauksessa osana kaavoituksen työohjelmaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 17.09.2021 ja luonnosvaiheen

kuuleminen on suoritettu 16.-31.12.2021. Samassa yhteydessä pyydettiin kaavaluonnoksesta myös viranomaislausunnot, joiden perusteella kaavaratkaisua on päivitetty ehdotusvaiheeseen. Valmistelu- ja kaavaprosessi on tarkemmin kuvattu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 4 kpl lausuntoja. Lausunnon jättivät Lahti-Energia Oy, Lahden Museot, Väylävirasto ja Hämeen ELY-keskus.

Mielipiteitä ei saatu.

Lahti-Energia Oy:n lausunto totesi, että heidän osaltaan ei ole lausuttavaa hankkeesta. Merkittävien lausuntojen ja mielenpiteiden olennainen osa tiivistetysti:

Hämeen ELY-keskus toteaa luonnosvaiheen kuulemisen aikana antamassa lausunnossaan, että kaavatyössä tulee kokonaisuudessaan huomioida paremmin kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiminen, ja kaavatyössä kehoitetaan ohjaamaan rakentamista kaavallisesti sellaiseen suuntaan, että pientaloalueen ominaispiirteet tulevat huomioiduksi. ELY-keskus peräänkuuluttaa purkamisperusteiden, sekä melu- ja värinäolosuhteiden tarkkaa selvitystyötä alueella, ja että rakentaminen alueella tulisi sitoa meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamiseen.

Lahden museot toteaa lausunnossaan, että kaavahankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, mutta Ämmäläkatu 12 kuuluu Lahden kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden luetteloon osana Taka-Lotilan pientaloaluetta. Myös alueen katunäkymät on arvioitu

arvokkaiksi. Museo ehdottaa uudisrakennukselle julkisivumääräystä, jossa uudisrakentamista voidaan ohjata tarkemmin sopivaksi alueen muuhun rakennuskantaan.

Väylävirasto edellyttää lausunnossaan, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu ja värinähaitat. Melun- ja värinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja värinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Alkuperäiset lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan kaavaehdotuksen liitteenä. Lausunnot ja vastineet niihin on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 4.2.3.

ELY-keskuksen, Lahden museoiden ja Väyläviraston kannanottojen sekä luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen valmistuneiden värinä- ja meluselvitysten tulosten perusteella kaavaratkaisuun on tehty seuraavat muutokset:

- 1) Lisätty kaavamääräykset (ju, as2), jotka edesauttavat Ämmälänkatu 12 vanhan päärakennuksen säilyttämistä, sekä yleisesti täydennysrakentamisen soveltumista vanhaan rakennuskantaan:

ju UUDISRAKENTAMISEN TULEE OTTAA HUOMIOON KULTTUURIHISTORIALLISTEesti MERKITTÄVÄN YMPÄRISTÖ, JA RAKENTAMISEN TULEE SOVELTUA MASSOITTELULTAAN, JULKISIVUILTAAN JA MATERIAALEILTAAN YMPÄRÖIVÄÄN RAKENNUSKANTAAN.

- Taka-Lotilan pientaloalue on kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä, jonka säilyminen pyritään merkinnällä turvaamaan.

as2 MIKÄLI TONTILLA OLEVA 1935 RAKENNETTU ASUINRAKENNUS SÄILYTETÄÄN, VOI TONTILLE RAKENTAA TOISEN ERILLISEN YHDEN ASUNNON ASUINRAKENNUKSEN.

- Asuinrakennus ei ole siinä määrin ainutlaatuinen, etteikö sitä voisi korvata. Museon lausunnossa ei myöskään ole edellytetty rakennuksen osalta varsinaisia suojelutarpeita. Rakennus on myös nykytarpeisiin pieni, ja hankala laajentaa. Määräyksellä edistetään säilymistä siten, että tontille voi rakentaa myös toisen erillisen asuinrakennuksen siinä tapauksessa, että nykyinen vanha asuinrakennus säilytetään tontilla.

2) Jaettu uudella pohjoispuolelle syntyvällä tontilla rakennusala kahteen osaan asuin- ja talousrakennuksen kesken, mikä tukee pihapiirin melnsuojausta ja rakennuskannan säilymistä pienimittakaavaisena.

3) Lisätty istutusalueiden määrää tontilla, jotta vihreä katutila ja alueelle leimallinen rehevä puutarhakasvillisuus saadaan paremmin säilytettyä.

4) Lisätty tärinä- ja meluhaittoihin kantaaottavat kaavamääräykset:

dBA ASUINRAKENNUS TULEE ÄÄNIERISTÄÄ ULKOVAIPALTAAN SITEN, ETTÄ SISÄTILOJEN HETKELLINEN ENIMMÄISMELUTASO EI YLITÄ PÄIVÄLLÄ 45 dB AFmax tai YÖLLÄ 35 dB AFmax. RAUTATIENPUOLEISELLA JULKISIVULLA UUSIEN ASUINRAKENNUSTEN ULKOSEINIEN, IKKUNOIDEN JA MUIDEN RAKENTEIDEN TULEE OLLA SELLAISIA, ETTÄ LIIKENTEESTÄ JULKISIVUUN KOHDISTUVAN MELUTASON JA SISÄMELUTASON

EROTUS ON VÄHINTÄÄN 38 dB(A). UUSIEN ASUINRAKENNUSTEN OSALTA TULEE TOIMITTAA ERILLINEN RAKENNUKSEN ULKOVAIPAN ÄÄNENERISTYSSUUNNITELMA.

- Määräyksellä pyritään vähentämään asumisviihtyvyyteen ja -terveellisyyteen liittyviä meluhaittoja. Merkinnöillä ääneneristävyydestä ja ulkovaipan erityissuunnitelmista pyritään varmistamaan, että meluolosuhteet huomioidaan rakennuslupavaiheessa, mikäli kohteeseen luvitetaan uudisrakennusta.

↑ 55dB TONTILLE ON OSOITETTAVA MELULTA SUOJATTUA OLESKELUALUETTA, JONKA KESKIMELUTASO (DBA) EI SAA YLITTÄÄ PÄIVÄLLÄ 55DB. NUOLI OSOITTA RAKENNUSALAN SIVUN, JOLLA OSA OLESKELUPIHASTA TULEE ERISTÄÄ RAKENNUSTEN VÄLEJÄ TÄYDENTÄVÄLLÄ PIHAKOHTAISELLA PUURAKENTEISELLA MELUSEINÄLLÄ. TARVITTAESSA MELUERISTYSTÄ SAA TÄYDENTÄÄ LASIKATTEELLA JA -SEINÄLLÄ KUITENKIN NIIN, ETTEI PIHATILASTA SAA MUODOSTUA HUONETTA.

- Asuintilojen melusuojauksen lisäksi kaava-alueella tulee kiinnittää huomiota oleskelupihojen meluolosuhteisiin, sillä ulkotilojen äänimaailmalla on suuri merkitys asumisviihtyvyyteen ja pihojen käytettävyyteen.

tär ALUE ON TÄRINÄHAITTA-ALUETTA. ALUEELLA EI OLE MAHDOLLISTA EDELLYTTÄÄ TÄRINÄN RAJA-ARVOJEN OSALTA SAMAA TASOA, KUIN AJANMUKAISelta UUDISRAKENTAMISELTA: UUSI TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA ON PERUSTETTU NOUDATTAEN VANHOILLE RAKENNUKSILLE TARKOITETTUJA

TÄRINÄN OHJEARVOJA, JOTKA OVAT KAKSINKERTAISET UUSIEN RAKENNUSTEN HYVÄKSYTTÄVÄN TERVEYS-, TURVALLISUUS- JA VIIHTYVYSHAITAN TASOON VERRATTUNA. TÄRINÄ TULEE OTTAA HUOMIOON RAKENNUSSUUNNITTELUSSA.

- Mahdollista tulevaa täydennysrakentamista ajatellen kaavamääräyksellä pyritään konkretisoimaan ja korostamaan tärinä- ja meluhaitasta johtuvat erityishuomiota vaativat olosuhteet rakennuspaikoilla, ja varmistamaan olosuhteiden huomioiminen riittävällä tavalla rakennussuunnitteluvaiheessa. Merkinnällä myös selvennetään, että uusien rakennuspaikkojen muodostaminen kohteessa on ylipäänsä mahdollista vain vanhojen raja-arvojen puitteissa.

- 5) Kaavaratkaisua on lisäksi täydennetty hule- ja pohjavesiä koskevilla määräyksillä.

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti Kerinkallion (20.) kaupunginosaan seuraava tonttijaon muutos: M-23-122 korttelin 20025 tonteille 3 ja 4.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Laskutus

Asemakaavan muutoksen laatimisesta peritään hakijalta MRL 59§:n nojalla kaavan vireilletulohetken ajantasaisen taksan mukainen maksu 2300 euroa.

Aiempi käsittely lautakunnassa

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 14.6.2023 § 70. Asian esittelijän, suunnittelujohtaja Petri Honkasen, päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa julkisesti nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen A-2837, sekä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen M-23-122, jolla muodostuu Lahden kaupungin Kerinkallion (20.) kaupunginosan korttelin 20025 tontit 3 ja 4.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

’Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2837, jolla muodostuu Lahden kaupungin Kerinkallion (20.) kaupunginosan korttelin 20025 tontit 3 ja 4, sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-23-122.’”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot

Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 22.6.–7.8.2023.

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin nähtävilläoloaikana yhteensä neljä lausuntoa. Muistutuksia ei jätetty. Lausunnot jättivät Hämeen ELY-keskus, Lahti Energia Sähköverkko Oy, Väylävirasto, sekä Lahden Museot. Lausunnot löytyvät kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteistä. Lausuntojen olennainen sisältö ja vastineet on esitetty alla:

Hämeen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 3.7.2023

ELY-keskus pitää hyvänä, että kaavan kulttuuriympäristöön soveltuvaa uudisrakentamisen laatua on ohjattu julkisivumääräyksellä. ELY-keskus on luonnosvaiheen lausunnossaan todennut kaavaratkaisun mahdollistavan olemassa olevan rakennuskannan purkamisen, joten kaavaa laadittaessa tulee selvittää MRL:n 139 § mukaiset purkamisen edellytykset ja perustella ne kaavaselostuksessa.

ELY-keskus on luonnosvaiheen lausunnossaan todennut tarpeen melu- ja tärinätilanteen selvittämiseksi ja huomioimiseksi kaavaehdotusta valmisteltaessa. Kaavatyössä on pyritty huomioimaan suunnittelualueen sijoittuminen Lahti-Kouvola-rataosuuden melu- ja tärinäalueelle. Kaavatyön yhteydessä on laadittu melu- ja tärinäselvitykset, joiden perusteella on laadittu melua ja tärinää koskevat kaavamääräykset. Koska kaavassa ei määrätä melusuojauksen korkeutta ja toteutustapaa, jää tontin melusuojauksen lopullinen ja riittävä toteutusratkaisu rakennuslupavaiheessa ratkaistavaksi. Tontin sijainti suhteessa melulähteeseen mahdollistaa todennäköisesti sellaisen rakenteellisen suojauksen tontilla, että viihtyisä piha-alueen osa suotuisaan ilmansuuntaan täyttää melun ohjearvon. Tilanne olisi hyvä todentaa jo asemakaavavaiheessa. ELY-keskus kuitenkin pitää esitettyä kaavaehdotusta hyväksyttävänä, ottaen huomioon, että kyseessä on olemassa olevan rakennuspaikan täydennysrakentaminen vanhalla asuinalueella.

Vastine ja vaikutus kaavaan

Purkamisen edellytykset kirjattu selostuksen kohtaan 5.6.:

”Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista. Purkulupa voidaan myöntää, jos rakennus on kuntotutkimuksella

selvitetty korjauskelvottomaksi siitä huolimatta, että rakennusta on ylläpidetty asianmukaisesti. Lisäksi mahdollisessa purkutilanteessa materiaalit täytyy mahdollisimman suurelta osin kierrättää ja uudelleenkäyttää.”

Lahden alueen yleisessä meluselvityksessä 2022 (kts. kuvat 4-5, selostuksen sivulla 7) kohdealue oli kauttaaltaan kartoitettu keltaiseksi, eli äänitasoiltaan 55-60dB alueeksi. Yöajan melutasot olivat samaa luokkaa vain kaava-alueen pohjoispäädyssä, suurin piirtein sillä tontin osalla johon ehdotuskartassa on esitetty talousrakennuksen rakennusala. Suurimmaksi osaksi kohdealue oli yöaikaan vihreällä karttaan merkittyä 50-55dB aluetta. Kohteesta tehdyssä liikennemeluselvityksessä (kts. kuva 16, s.25) saatiin äänitasoista samansuuntaisia tuloksia, pl. kaksi tarkastelujakson yötä, jolloin 55dB raja hieman ylittyi. Melukartta- ja mittausaineiston perusteella äänitasot ovat sen verran matalia, että jo tavanomaisilla rakenneratkaisuilla todennäköisesti päästään kohteessa asumisrakentamiselle säädettyihin melun raja-arvoihin radanpuoleista sivua lukuun ottamatta. Täsmennetään kaavaratkaisun melumääräystä kuitenkin muotoon 38dBA (ehdotusvaiheessa dBA) siten, että julkisivukohtaiset ääneneristävyysvaatimukset ovat liikennemeluselvityksessä esitetyn suosituksen mukaisia. Määräyksellä pyritään vähentämään asumisviihtyvyyteen ja -terveellisyyteen liittyviä meluhaittoja. Merkinnöillä ääneneristävydestä ja ulkovaipan erityissuunnitelmista pyritään varmistamaan, että meluolosuhteet huomioidaan rakennuslupavaiheessa, ja tässä yhteydessä myös haarukoidaan kohteeseen sopivat rakennetekniset ratkaisut.

Joka tapauksessa uusien meluun kantaaottavien kaavamääräysten kautta kohteen tilanne paranee verrattuna voimassa olevaan kaavaan,

jossa ei ole lainkaan määräyksiä melusta tai tärinästä, joita alueella on kuitenkin ollut naapuruston rakentumisesta lähtien.

Lahti Energia Sähköverkko Oy 19.6.2023

Ei lausuttavaa.

Vastine ja vaikutus kaavaan

Lausunto ei anna aihetta muuttaa kaavaratkaisua.

Väylävirasto 25.7.2023

Väylävirasto on antanut 9.5.2022 lausunnon asemakaavan muutosluonnoksesta. Lausunnossa on huomautettu tarpeesta laatia kaavatyön yhteydessä melu-, runkomelu- ja tärinäselvitykset.

Väylävirasto pitää hyvänä, että kyseiset selvitykset on laadittu ja asemakaavan muutosehdotukseen on niiden pohjalta sisällytetty melu- ja tärinähaittoja ennaltaehkäiseviä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.

Väylävirasto huomauttaa, että kaavan melu- ja tärinämääräyksiä tulee vielä seuraavilta osin tarkistaa:

Kaavaehdotukseen on sisällytetty 55dB-merkintä, jonka mukaan:

”Tontille on osoitettava melulta suojattua oleskelualueutta, jonka keskimelutaso (dBA) ei saa ylittää päivällä 55 dB. Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, jolla osa oleskelupihasta tulee eristää rakennusten välejä täydentävällä pihakohtaisella puurakenteisella meluseinällä.

Tarvittaessa melueristystä saadaan täydentää lasikatteella ja -seinällä kuitenkin niin, ettei pihatilasta saa muodostua huonetta”.

Väyläviraston näkemyksen mukaan kyseistä määräystä tulee vielä täydentää siten, että määräyksessä edellytetään, ettei oleskelualueen

keskimelutaso (dBA) saa ylittää päivällä tasoa 55 dB tai yöllä tasoa 50 dB, jotta määräyksen sisältö vastaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia ohjearvoja.

Kaavaehdotukseen on sisällytetty tär-merkintä, jonka mukaan: "Alue on tärinähaitta-aluetta. Alueella ei ole mahdollista edellyttää tärinän raja-arvojen osalta samaa tasoa, kuin ajanmukaiselta uudisrakentamiselta: uusi tontti ja rakennuspaikka on perustettu noudattaen vanhoille rakennuksille tarkoitettuja tärinän ohjearvoja, jotka ovat kaksinkertaiset uusien rakennusten hyväksyttävän terveys-, turvallisuus- ja viihtyvyyshaitan tasoon verrattuna. Tärinä tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa".

Ympäristöministeriö on antanut asetuksen rakennuksen ääniympäristöstä (796/2017), jossa säädetään rakennusten ääneneristyksestä, melun- ja tärinätorjunnasta ja ääniolosuhteista sekä rakennusten piha- ja oleskelualueiden ja oleskeluun käytettävien parvekkeiden meluntorjunnasta ja ääniolosuhteista. Asetusta sovelletaan uuden rakennuksen rakentamiseen, rakennuksen korjaus- ja muutostyöhön sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseen maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa rakentamisen suunnittelussa, lupamenettelyssä ja valvonnassa. Näin ollen Väylävirasto katsoo, että kaavamääräys, jossa todetaan, että kyseessä olevalle vanhalle alueelle ei voida edellyttää uudisrakentamiseen tarkoitettuja tärinätorjuntavaatimuksia, ei ole edellä mainitun asetuksen mukainen. Tärinän torjuntaan sovellettavista ohjearvoista on tarkemmin selostettu kyseessä olevan asetuksen soveltamisohjeen "Ääniympäristö, Ympäristöministeriön ohje rakennuksen ääniympäristöstä 2018" kappaleessa 7.5. Kappaleen mukaan tärinän vw,95 ohjearvo on pienempi

tai yhtä suuri kuin 0,30 mm/s. Tämä ohjearvo tulee myös saavuttaa kaavaehdotuksen mukaisissa uusissa asuinrakennuksissa. Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta.

Vastine ja vaikutus kaavaan

Melumääräykseen lisätty Väyläviraston lausunnon mukaisesti tarkennus yöajan dB- arvosta.

Lausunnossa mainitussa asetuksessa rakennuksen ääniympäristöstä ei ole annettu tärinän osalta sitovia lukuarvovaatimuksia, jotka kaavoituksessa tai rakentamisessa tulisi ottaa huomioon. Lausunnossa viitataan lukuarvon osalta erilliseen Ympäristöministeriön ohjeeseen 2018: ohje on nimensä mukaisesti vain ohje, ja sen esipuheessa todetaan, että "ohje ei ole viranomaisia, rakennushankkeeseen ryhtyvää tai suunnittelijoita sitova". Asetusta 796/2017 on lisäksi muutettu myöhemmällä asetuksella 360/2019, jossa pykäliin 5 ja 6 on lisätty maininnat "ellei asemakaavasta muuta johdu".

Melu- ja tärinäselvityksen mittaus- ja arviointitulosten mukaan suunnittelualue on tärinän riskialuetta. Mitattu tärinän tunnusluku $v_{w,95}$ ylitti uusille asuinrakennuksille sovellettavan VTT:n tärinäluokan C suositusarvon 0,30 mm/s rataa lähimmissä mittauspisteissä hieman. Rataa kauimmissa pisteessä tulos on määritystarkkuuden rajoissa suositusarvon suuruinen. Selvityksessä myös todetaan, että tärinän estämiseksi ei pientalorakentamisessa juurikaan ole realistisia keinoja:

"Pienitaajuisen tärinän vaimentamiseksi käytettävissä olevat keinot ovat hyvin rajallisia ja erityisesti pientalokohteissa kalliita suhteessa rakennusneliöihin. Rakennukseen tehtävänä toimenpiteenä asuinrakennukset tulisi perustaa jousien varaan, mitä voidaan

pientalokohteissa pitää epärealistisena vaihtoehtona. Maaperään tehtävistä toimenpiteistä tehokkain olisi radan ja rakennusten väliselle alueelle toteutettava syvästabilointi esimerkiksi radan suuntaisen tien alueelta. Stabiloinnissa haasteena on se, että sen vaikutusta ei tarkasti pystytä etukäteen laskemaan ja stabiloitavan alueen tulisi olla suunnittelualueen leveyttä pidempi, jotta vaikutusta ylipäättään saadaan.

Mittaus- ja arviointitulosten perusteella suunnittelualueelle toteutettavissa rakennuksissa värähtelyn tunnusluku $v_w,95$ mahdollisesti vähäisesti ylittyy ja radasta kauimmalla osalla sivuaa uusille asuinrakennuksille sovellettavaa tärinän tunnusluvun enimmäisarvoa 0,30 mm/s. Asiassa lieventävinä tekijöinä voitaneen kuitenkin pitää sitä, että voimakkainta - asumisviihtyvyyden suositusarvon ylittävää – tärinää aiheutuu viikon aikana vain muutamasta junasta ja tällöinkin pystysuuntaisen värähtelyn mittaustulos ylittää 0,30 mm/s korkeintaan vähän. Mittauspisteestä riippuen mittausviikon aikana ylitys tapahtui 1–3 junasta. Oleellista tärinää aiheuttavien junien vähäisyydestä huolimatta asuinrakennuksia ei tule sijoittaa tontin pohjoisosaan, vaan mahdollisimman kauas junaradasta sijoittuen tontin keski- ja eteläosaan.” (Tärinä- ja runkomeluserveys 6.10.2022, s. 9.)

ELY-keskuksen kanssa käydyissä kaavaneuvotteluissa on lisäksi tultu siihen tulokseen, että kaavatyökohdetta voidaan käsitellä vanhana rakennuspaikkana, johon voidaan soveltaa vanhoja raja-arvoja. Myös ehdotuksesta antamassaan lausunnossa ELY pitää kaavaratkaisua hyväksyttävänä. Kyseessä on ennen kaikkea vanhan asuinalueen täydentäminen; esim. läheisen Jukolankadun varrelle on luvitettu lähivuosina vanhoille rakennuspaikoille uusia asuinrakennuksia, joissa on sovellettu vanhoja raja-arvoja. Ottaen huomioon

pientalorakentamisessa käytettävissä olevat vähäiset kustannustehokkaat tärinätorjuntakeinot ja rakentamisen kokonaistilanne kohteen lähiympäristössä, kaavoittajan näkemys on, että uusien raja-arvojen mukainen rakentaminen vain yhdellä tontilla olisi kohtuuton vaatimus kiinteistön omistajalle.

Vaikka kaavaratkaisussa ei edellytetä uusien raja-arvojen noudattamista, ovat kaavaehdotuksessa esitetyt tärinää koskevat määräykset joka tapauksessa parannus lähtötilanteeseen nähden: voimassaolevassa asemakaavassa (39841547/A) ei ole lainkaan määrätty tärinästä, ja kaava myös sallisi rakentamisen lähes koko tontin alalla. Voimassaoleva kaava mahdollistaa yksikerroksisen 180m² omakotitalon tai muun enintään kahden perheen talon rakentamisen paikalle, ilman erityisiä melun- tai tärinätorjuntatoimenpiteitä.

Lahden Museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo 28.6.2023

Viitaten 12.1.2022 hankkeesta antamaan lausuntoon, on museon edellyttämät seikat huomioitu riittävästi ehdotusvaiheen aineistossa. Museolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Vastine ja vaikutus kaavaan

Lausunto ei anna aihetta muuttaa kaavaratkaisua.

Kaavaan nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavaan on nähtävilläolon jälkeen saatujen lausuntojen perusteella tehty seuraavat muutokset:

- Piha-aluetta koskevaan dB-määräykseen lisätty maininta yöajan suurimmasta sallitusta keskimelutasosta 50dB, ja muutettu karttamerkintää.

- Yleinen dBA-määräys päivitetty julkisivukohtaiseen muotoon 38dBA, ja määräyksen sisältöä tarkennettu tämän mukaisesti.
- as2-määräyksen yhteyteen lisätty selostukseen tarkennus purkamisluvan edellytyksistä

Kaavaselostus ja seurantalomake on korjattu näiltä osin. Muutosten vähäisyyden vuoksi kaavaehdotusta ei ole tarpeellista asettaa uudelleen nähtäville. Tehtyjen tarkistusten jälkeen kaavan tunnus on A-2837a.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijalle [REDACTED]

[REDACTED] ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY -keskukselle ja Väylävirastolle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 2 A-2837a Kaavaehdotuskartta KV
- 3 A-2837a Kaavaselostus ja seurantalomake KV
- 4 A-2837 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS
- 5 A-2837 Tonttijakokartta M-23-122
- 6 A-2837 Liikennemeluserveys
- 7 A-2837 Tärinä- ja runkomeluserveys
- 8 A-2837 Luonnosvaiheen lausunnot
- 9 A-2837a Ehdotusvaiheen lausunnot KV
- 10 A-2837 Kaavamuutoshakemus

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 5

Lahden kaupungin vuosien 2024-2026 tilintarkastajan valinta

2658/02.05.00.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Tarkastusjohtaja Reijo Ollikka, p. 050 559 4016

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että

- 1) Lahden kaupungin vuosien 2024 - 2026 tilintarkastajaksi valitaan BDO Audiator Oy ja vastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT, HT Minna Ainasvuori;
- 2) tarkastuslautakunta oikeutetaan hyväksymään tarjoukseen perustuva sopimus kaupungin ja BDO Audiator Oy:n välillä; ja
- 3) tarkastuslautakunta oikeutetaan päättämään tilintarkastusta koskevista 2 + 1 vuoden optiovuosista 2027 - 2029.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Tarkastuslautakunta, 12.12.2023

§ 79

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Esittelijä

Tarkastusjohtaja Ollikka Reijo

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että

1) Lahden kaupungin vuosien 2024 - 2026 tilintarkastajaksi valitaan BDO Audiator Oy ja vastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT, HT Minna Ainasvuori;

2) tarkastuslautakunta oikeutetaan hyväksymään tarjoukseen perustuva sopimus kaupungin ja BDO Audiator Oy:n välillä; ja

3) tarkastuslautakunta oikeutetaan päättämään tilintarkastusta koskevista 2 + 1 vuoden optiovuosista 2027 - 2029.

Perusteluosa

Kuntalain 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastaja toimii tehtävässään virkavastuulla. Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lahden kaupungin hallintosäännön ulkoista tarkastusta koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hyväksyy suunnitelman konserniyhteisöjen ja -säätiöiden tilintarkastuksen järjestämisestä sekä nimeää ehdokkaat näiden sekä muiden yhteisöjen ja säätiöiden tilintarkastajiksi, milloin kaupungilla on tällainen nimeämisoikeus.

Tilintarkastuksen kilpailutuksen osalta suunnitelma konserniyhteisöjen ja -säätiöiden tilintarkastuksen järjestämisestä tarkoittaa lähinnä

konserniyhteisöjen ja -säätiöiden tilintarkastuspäivien määrästä ja toimikaudesta päättämistä. Konserniyhteisöjä ja -säätiöitä on kuultu asiassa.

Kuntalain 122 §:n 2 momentin mukaan kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Tarkastuslautakunta on valmistellut asiaa siten, että tytäryhteisöjen tai -säätiöiden tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö. Kukin tytäryhteisö ja -säätiö valitsee tilintarkastajan omista päättävissä toimielimissään.

Tilintarkastuspalveluiden hankinta ylittää hankintalain 26 §:ssä tarkoitetun 215 000 euron EU-kynnysarvon, minkä vuoksi kilpailutuksessa on noudatettu hankintalakia. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Liitteenä 1 oleva tarjouspyyntö on tarkastuslautakunnan 11.10.2023/69§ päätöksen mukaan julkaistu 15.10.2023 sähköisessä julkisten hankintojen ilmoituskanavassa (HILMA). Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (S-osa) sekä TED-tietokannassa <http://ted.europa.eu/> hankintailmoitus julkaistiin 16.10.2023. Tarjouspyyntö liitteineen julkaistiin Clodian Tarjouspalvelu.fi-portaalissa.

Määräaikaan 16.11.2023 mennessä saatiin yksi tarjous, BDO Audiator Oy:ltä. Arvioinnissa todettiin, että tarjoaja täyttää vaaditut soveltuvuus- ja kelpoisuusehdot ja tarjous on tarjouspyynnön mukainen. Tarjouspyynnössä oli asetettu laadullisia kriteerejä ja saatu tarjous täytti ne kaikki. Koska tarjouskilpailuun saatiin vain yksi tarjous, ei tarjousvertailua tehty.

Tarjoushinta sopimuskaudelle 2024 - 2026 on 533 565 € (alv 0 %).

Tarjouspyynnössä hankittava tarkastuspäivien määrä kolmen vuoden sopimuskaudella on yhteensä 639 päivää (kaupunki 85 pv/vuosi, tytäryhtiöt yhteensä 128 pv/vuosi). Lahden kaupungin osalta hankinnan arvo kolmen vuoden sopimuskaudella on 212 925 €.

BDO Audiator Oy:n tarjouksessa kaupungille esitetään vastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT, HT Minna Ainasvuorta.

Tulleet tarjousasiakirjat on toimitettu esityslistan yhteydessä tarkastuslautakunnan jäsenille ja ne ovat nähtävänä kokouksessa.

Muutoksenhaku

Kansallisen kynnyksarvon ylittävä hankinta, muutoksenhakuohje

Toimenpiteet

Ote: BDO Audiator Oy [REDACTED]

Liitteet

11 Tarjouspyyntö

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 6

Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon

5016/02.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen p. 050 556 9815

Talusojohtaja Tiina Mörsky p. 050 358 6502

Konserniohjauksen asiantuntija Sanna Haarala p. 044 482 6426

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Controller Katja Markkola p. 050 383 6456

Kiinteistötaloussuunnittelija Jorma Lehikko, p. 050 398 5211

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion talonrakennuksen investointimenojen ja konsernipalvelut-vastuualueen sitovat määrärahat ovat esitettyjen muutosten jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraavat:

Investointiosan muutosesitys:

Lisätään talonrakennuksen investointimenoja 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- talonrakennuksen investointimenot 54 735 000 euroa.

Käyttötalousosan muutosesitys:

Lisätään konsernipalvelut-vastuualueen menoja 1,1 milj. euroa vuodelle 2024 Lahden Jäähalli Oy:n toimintatukihakemukseen liittyen.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- konsernipalvelut-vastuualue määräraha 49 153 300 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion talonrakennuksen investointimenojen sitova määräraha on esitetyn muutoksen jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraava:

Investointiosan muutosesitys: Lisätään talonrakennuksen investointimenoja 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn. Sitova taso muutoksen jälkeen: - talonrakennuksen investointimenot 54 735 000 euroa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Asiaan oli jaettu seuraava lisäysmoniste:

“Kaupunginhallitus päätti tämpäpäiväisessä kokouksessaan 29.1.2024 (39 §) tehdä seuraavat lisäykset:

Päätösehdotukseen lisätään:

'Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion konsernipalvelut-vastuualueen sitova määräraha on esitetyn muutoksen jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraava:

Käyttötalousosa

Lisätään konsernipalvelut-vastuualueen menoja 1,1 milj. euroa vuodelle 2024 Lahden Jäähalli Oy:n toimintatukihakemukseen liittyen.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- konsernipalvelut-vastuualueen menot 49 153 300 euroa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.'

Perusteluosaan lisätään:

'Vuoden 2024 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutos.

Lahden Jäähalli Oy on hakenut toimintatukea jäähallikiinteistön toiminnan jatkuvuutta varmistaviin toimenpiteisiin. Esitetty käyttötalouden muutos lisää toimintamenoja 1,1 milj. euroa. Muutos heikentää toiminta- ja vuosikatteita sekä tilikauden tulosta 1,1 milj. euroa. Käyttötalouden muutos katetaan käyttöpääomaa pienentämällä.

Sitovan tason muutos on esitetty liitteessä 1 ja päivitetty tulos- ja rahoituslaskelma liitteessä 2

Käyttötalousosa

Konsernihallinnon palvelualue

Konsernipalvelut: Lahden Jäähalli Oy:n hakema toimintatuki

Esitetään lisättäväksi konsernipalvelut-vastuualueen menoja 1,1 milj. euroa Lahden Jäähalli Oy:n hakemaan toimintatukeen liittyen.

Toimintatuki urheiluinfrastruktuurille mahdollistaa jäähallirakennuksen akuutit jatkuvuutta turvaavat toimet ja pidentää kohteen käyttöikä useiksi vuoksiksi. Toimilla turvataan hallin nykyisen kaltaista käyttöä jääurheilutoiminnassa, kunnes investointipäätökset jäähallin peruskorjauksesta tai mahdollisen muun korvaavan hallin osalta on tehty. Hallin jatkuvuutta turvaavat toimet hyödyttävät kaikkia hallin käyttäjiä, eritoten lasten ja nuorten harrastamista, joiden osuus hallin jääajan käytöstä on 61–76 % vuosittain.

Toimintatuen myöntämisestä on suoritettu valtioneuvoston tarkastelu, joka käsitellään osana kaupunginhallituksen toimintatukea koskevaa päätöskäsittelyä. Tuki voidaan myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena toimintatukena urheiluinfrastruktuurille.'

Liitteisiin lisätään päivitettyt liitteet:

- Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024
- Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024

Lisäysmoniste on tämän päätöksen liitteenä

Keskustelun kuluessa valtuutettu Juha Tapiola ehdotti, että kaupunginhallituksen päätösehdotus hylätään.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Juha Tapiola oli tehnyt hylkäysehdotuksen. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Tämän jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 16

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:
"Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion talonrakennuksen investointimenojen sitova määräraha on esitetyn muutoksen jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraava:
Investointiosan muutosesitys: Lisätään talonrakennuksen investointimenoja 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn. Sitova taso muutoksen jälkeen: - talonrakennuksen investointimenot 54 735 000 euroa. Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta

heti.”

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion sitovat määrärahat ovat esitettyjen muutosten jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraavat:

Käyttötalouden muutosesitys:

Konsernihallinnon palvelualue

Lisätään konsernipalvelut-vastuualueen menoja 1,1 milj. euroa vuodelle 2024 Lahden Jäähalli Oy:n toimintatukeen. Konsernihallinnon palvelualueen nettomuutos heikentää tulosta 1,1 milj. euroa.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- konsernipalvelut-vastuualue määräraha 49 153 300 euroa

Esitetty muutos päivitetään tarvittavin osin käyttösuunnitelmaan.

Investointiosan muutosesitys:

Lisätään talonrakennuksen investointimenoja 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- talonrakennuksen investointimenot 54 735 000 euroa.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Käsittely

Asiaan oli jaettu muutosmoniste, joka sisälsi muutetun päätösehdotuksen ja muutoksia perusteluosaan. Kokousasian liitteet korvattiin seuraavilla liitteillä:

- Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024 UUSI
- Liite 2 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.2.2024 UUSI.

Käsittelyn aikana esittelijä lisäsi sanan ”enintään” Talonrakennuskappaleen ensimmäiseen lauseeseen (enintään 20,0 milj. euroa).

Alla oleva perusteluosa on muutosmonisteen ja kokouksessa tehdyn muutoksen mukainen. Muutosmoniste on tämän päätöksen liitteenä.

Perusteluosa

Vuoden 2024 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutos.

Talonrakennusinvestoinneissa varaudutaan Lahden kaupungin ja Spatium Toimitilat Oy:n väliseen kiinteistöjärjestelyyn.

Esitetty investointimuutos lisää investointimenoja 20,0 milj. euroa.

Sitovan tason muutos on esitetty liitteessä 1 ja päivitetty tulos- ja rahoituslaskelma liitteessä 2.

Investointiosa**Talonrakennus**

Esitetään talonrakennuksen uusinvestointeihin lisättäväksi menoja enintään 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn. Kiinteistöjärjestelyssä Lahden kaupunki ostaa Suurhalli- ja messuhallikiinteistön, jonka hankintaan ei ole varattu määrärahaa talousarvion investointiosassa.

Spatium Toimitilat Oy on kaupungin tytäryhtiö, jonka osakekannasta kaupunki omistaa 100 prosenttia. Lahden kaupunki on laatinut merkittävimmille konserniyhtiöille kirjalliset omistajastrategiat. Omistajastrategian toimeenpanoa on edistetty yhtiön ja Lahden kaupungin välillä yhteisesti neuvottelemalla. Neuvottelujen tuloksena valmistelussa on kiinteistöjärjestely, jossa Spatium Toimitilat Oy myy Suurhalli -ja messuhallikiinteistön Lahden kaupungille. Järjestely edistää omistajastrategista tavoitetta selkeyttää kaupungin kiinteistöomaisuuden omistusrakennetta. Kaupungin vuokraamat ja kaupungin palvelukäytössä olevat kohteet sijoittuvat lähtökohtaisesti Lahden kaupungin Tilakeskuksen omistukseen. Toisaalta taas kaupallisille toimijoille ulos vuokrattu kiinteistökanta on pääosin Spatium Toimitilat Oy:n omistuksessa.

Kiinteistöjärjestely tulee aiheuttamaan muutoksia myös talousarvion käyttötalousosaan. Nämä muutokset tulevat tarkentumaan kaupanteon jälkeen ja ne tuodaan tarvittaessa käsittelyyn loppuvuoden mahdollisten talousarviomuutosten yhteydessä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: Kv, ote talouspalvelut, ote Lahden Tilakeskus

Kv: ote konsernihallinnon palvelualue, talouspalvelut, Lahden Tilakeskus, omistajaohjauspalvelut

Liitteet

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

- 12 Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024 UUSI
- 13 Liite 2 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.2.2024 UUSI
- 14 KH 15.1.2024 käsittelyn muutosmoniste 16 §
- 15 Lisäysmoniste 6 §
- 16 Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024
- 17 Liite 2 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.2.2024

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 7

Parlamentaarisen työryhmän toiminta 1.2.-31.12.2023

485/00.01.02.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 18

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi parlamentaarisen työryhmän väliraportin toiminnastaan ajalta 1.2.-31.12.2023.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi.”

Perusteluosa

Lahden kaupunginvaltuusto päätti talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä 28.11.2022 § 127 käynnistää parlamentaarisen valmistelun talouden tasapaino-ohjelman laatimiseksi vuosille 2024–2026.

Lahden kaupunginhallitus nimesi 30.1.2023 § 38 parlamentaarisen työryhmän jäseniksi monijäsenisten valtuustoryhmien puheenjohtajat sekä pysyviksi asiantuntijajäseniksi kaupunginjohtajan, palvelualuejohtajat, kehittämisjohtajan ja talousjohtajan. Ryhmän sihteeriksi nimettiin johtava controller. Parlamentaarisen työryhmän toimikaudeksi päätettiin 1.2.2023–31.3.2025. Parlamentaarisen työryhmän tehtävänä on tehdä esitys talouden tasapaino-ohjelmasta sekä pyrkiä sitouttamaan poliittiset toimijat ja kaupungin eri toimielimet talouden tasapaino-ohjelman toteuttamiseen. Parlamentaarinen ryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle kunkin vuoden tammi- ja kesäkuussa sekä toimikautensa päätteeksi.

Parlamentaarinen ryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle 15.1.2024 ja kaupunginvaltuustolle 29.1.2024 liitteenä olevalla väliraportilla.

Parlamentaarinen työryhmä päätti Lahden kaupungin toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelmaehdotuksestaan 5.10.2023. Ohjelmassa esitetään toiminnan ja talouden tasapainottamista 50 milj. eurolla neljän vuoden aikana vuosina 2024–2027. Kaupunginhallitus hyväksyi 6.11.2023 § 376 parlamentaarisen työryhmän ehdotuksen talouden tasapaino-ohjelmaksi ja toimitti ohjelman kaupunginvaltuustolle tiedoksi 13.11.2023 § 118. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapaino-ohjelman osana vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmaa 27.11.2023 § 122.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

KH: KV

KV: -

Liitteet

18 Parlamentaarisen työryhmän väliraportti 1.2.-31.12.2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 8

Asemakaavan muutosehdotus A-2896 Koksikatu 8 ja Kahvakatu 3, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta

11980/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaavoitusarkkitehti Heidi Kontulainen, p. 044 416 3816

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2896, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 20

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-

2896, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta.”

Perusteluosa

Lahden kaupungin Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2896 Koksikatu 8 ja Kahvakatu 3.

Asemakaavan muutos on tullut vireille yksityisen maanomistajan, Lahti Energia Oy:n aloitteesta.

Kaavamutoksen tarkoituksena on tarkistaa nykyistä asemakaavaa merkintöineen siten, että mahdollistetaan merkittävän vihreän siirtymän tuotantolaitoshankkeen toteuttaminen kaava-alueelle. Hanketta varten on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jonka prosessi on sovitettu yhteen asemakaavan valmistelun kanssa. YVA:sta ja asemakaavan muutoksesta on käyty yhteiset viranomaisneuvottelut ja asukasvuorovaikutus. Asukkaat on otettu valmisteluun mukaan heti prosessin alussa, ja hankkeen vaikutuksia on pyritty kuvaamaan mahdollisimman ymmärrettävästi ja avoimesti. YVA-yhteysviranomaisen Hämeen ELY-keskuksen perusteltu päätelmä YVA-selostuksesta on asemakaavan liitteenä. Lisätietoja ympäristövaikutusten arvioinnista saa ympäristöhallinnon verkkopalvelusta (www.ymparisto.fi/NordicRenGasLahtiYVA).

Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa Kymijärven voimalaitoksen yhteyteen uusi tuotantolaitos, joka tuottaa uusiutuvaa synteettistä metaania ja vetyä Kymijärven voimalaitoksen savukaasuja hyödyntäen. Laitos toimii osana puhtaiden kaasupolttoaineiden tuotanto- ja jakeluketjua raskaalle liikenteelle. Synteettistä metaania ja vetyä käytetään polttoaineeksi ajoneuvoihin, joita ei nykytekniikalla ole mahdollista muuttaa sähkötoimisiksi. Samalla laitos muuttaa

teollisuusprosessin hukkalämmön käytettäväksi energiaksi Lahden kaukolämpöverkkoon. Hanke edistää merkittävästi hiilineutraali Lahti 2025 -tavoitteen saavuttamista.

Kahvakadun tontti on kooltaan 5 685 m², Koksikadun tontti 28 768 m² ja kaavassa käsiteltävä rautatiealueen osuus on kooltaan 1 398 m²: yhteensä suunnittelualueen laajuus kaavatyössä on noin 3,5 ha (35 851 m²).

Kaavaehdotuksen mukaista rakennusoikeutta on Kahvakadun tontilla 2 842,50 m², vastaava tehokkuusluku on e=0,5. Koksikadun tontilla rakennusoikeuden määrä on 28 768 m², vastaava tehokkuusluku on e=1,0. Rakennusoikeuden määrä kaksinkertaistuu verrattuna voimassa olevaan asemakaavaan.

Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta nykyiseen tonttijakoon.

Lahden kaupungin strategian (KV 14.3.2022 § 35) mukaisesti kaavatyö mahdollistaa kilpailukykyisen toimintaympäristön, sekä uusien yritysten sijoittumisen Lahden alueelle. Kaavamuutos edistää vuoden 2023 kärkihankkeita 1. Hiilineutraali Lahti ja 2. Osaava Lahti: tuotantolaitoksen toteutuminen vauhdittaa siirtymistä kestävään energiaan tukemalla kaukolämmön tuotantoa ja mahdollistamalla raskaan liikenteen siirtymistä pois fossiilisista polttoaineista.

Lähtötiedot

Kaupunki omistaa kaavamuutoksen kohteena olevan tontin nro 5 (Kahvakatu 3). Rata-alue kuuluu Väylävirastolle ja valtiolle. Tontti nro 13 (Koksikatu 8) on Lahti Energia Oy:n yksityisessä omistuksessa.

Joutjoentien teollisuusalueeseen kuuluva kaavamuutosalue sijaitsee Ahtialantien pääväylän läheisyydessä, noin neljän kilometrin päässä Lahden ydinkeskustasta. Kohdealue on entuudestaan

suurimittakaavaista teollisuustoiminnan aluetta, jonka läheisyydessä sijaitsee kuitenkin jonkin verran omakotiasutusta. Kaava-alueen läheisyyteen sijoittuu myös kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokas Joutjärven pientaloalue, joka rakennettiin pääasiassa 1940-luvun lopulla ja 1950-luvun kuluessa. Lähialueiden asutuksen historia kytkeytyy vahvasti 1952 kaavoitetun Joutjoentien teollisuusalueen kehitykseen.

Kaavamuutosalue ei ole pohjavesialueella, mutta paikka on Vesijärven valuma-alueella. Molemmat tontit ovat jo nykytilassaan voimakkaasti ihmisen muokkaamia, lähes kauttaaltaan raivattuja ja täytemaata hyödyntäen tasoitettuja. Tonteilla ole erityisiä arkeologisia- tai luonnonarvoja, joita tulisi huomioida kaavatyössä. Lähiympäristön maisemaa hallitsee kaava-alueen koillispuolella sijaitseva Kymijärven voimalaitos.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu työpaikkojen alueeksi (kaavamerkintä tp15, Vipusenkadun työpaikka-alue).

Kaavakohteessa vaikuttaa myös maakuntakaavan merkintä kons3, eli alue lukeutuu Seveso-kohteen 500 m konsultointivyöhykkeeseen. Seveso-kohteella viitataan merkittävään, vaarallisia kemikaaleja valmistavaan tai varastoivaan laitokseen, eli tässä tapauksessa Lahti Energian Kymijärven voimalaitokseen. Kymijärven voimalaitoksella on maakuntakaavassa merkintä Tkem.

Asemakaava on valmisteltu oikeusvaikutteisen Lahden yleiskaavan 2030 Y-203 mukaisesti ja suunnittelualue on siinä elinkeinoelämän aluetta (T-14, Vipusen alue). Yleiskaavaa tarkistetaan rullaavasti valtuustokausittain. Yleiskaavan kaavamerkinnät alueelle ovat:

- Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten

maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

- Alue kuuluu osittain Kymijärven voimalaitoksen (suuronnettomuuden vaaran) konsultaatiovyöhykkeeseen. Alueella on monipuolista elinkeinoelämää (tuotantotoimintaa, palveluita ja tukkukauppaa). Alueella on sähköasema. Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRy). Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1,2).

- Laadittaessa asemakaavaa Kymijärven voimalaitoksen konsultaatioalueelle (0,5km etäisyys) pyydettyä kunnan palo- ja pelastusviranomaiselta lausunto ja tarvittaessa Tukes:n lausunto. Alueelle ei sallita päivittäistavaramyyntiä. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakentaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on teollisuuskiinteistöjen aluetta. Kahvakatu 3 kiinteistö on vuoden 1984 asemakaavassa 398A-135 osoitettu teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueeksi (T-26). Koksikatu 8 kiinteistö on määritelty teollisuutta, varastointia ja liiketoimintaa palvelevien rakennusten alueeksi (TL) tontin osalla voimassa olevassa vuoden 1996 asemakaavassa 398A-1598.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset:

Kaavaratkaisu ei heikennä rakennetun ympäristön tai viherympäristön nykytilaa, vaan kaavalla ohjataan ympäristön laatua ja rakentamista paikalla voimakkaammin kuin useimmissa teollisuus- ja tuotantolaitosten kaavoissa. Kaavassa on määräyksiä koskien julkisivua,

valaistusta, hulevesien käsittelyä, viherympäristöä ja kaupunkikuvaa. Kaava edellyttää myös pyöräpysäköinnin järjestämistä tontilla, mikä parantaa edellytyksiä työmatkapyöräilylle. Voimassa olevassa kaavassa ei ole tällaisia laadullisia määräyksiä. Tontille voisi voimassa olevan kaavan mukaisesti toteuttaa teollisuutta, varastointia ja liiketoimintaa palvelevia rakennuksia.

Rakennusoikeuden määrä Koksikadun kohdetontilla kasvaa kaavamuutoksen myötä merkittävästi. Kahvakadun tontin rakennusoikeus säilyy entisellään.

Toteutuessaan uusi tuotantolaitos täydentää olemassa olevaa kaupunkirakennetta ja jäsentää paremmin Ahtialantien pääväylän ympäristöä. Kaavakohteen ympäristöön on vaikuttanut alueen rakentumisesta alkaen energiatuotantoon, liikenteeseen ja teollisuuteen liittyvä toiminta tarpeineen. Laitos vastaa rakennustyyppiltään ja volyymiltaan teollisuusalueella olemassa olevaa rakennuskantaa, eivätkä paikan luonne ja kaupunkikuva näin ollen merkittävästi muutu hankkeen toteutuessa.

Luontaiset maastonmuodot Koksikadun rakennuspaikan lähiympäristössä rajoittavat tuotantolaitoksen näkymistä idän ja etelän suuntaan, sillä maasto nousee jyrkästi sekä itään päin Ahtialantietä kuljettaessa että etelässä, Ahtialantien toisella puolella. Kaavassa on määritelty rakennuksille suurin sallittu korkeusasema, jota korkeampaa rakentamista paikalla ei sallita. Rakennusmassojen korkeus muodostuu määräyksen myötä sellaiseksi, että tuotantolaitos peittyy suurimmaksi osaksi puiden latvojen taakse ja vain tuotantolaitoksen piippu vaikuttaa kaukomaisemaan. Kymijärven voimalaitos säilyy jatkossakin maisemaa ja kaavakohteen ympäristöä hallitsevana elementtinä. Uusi tuotantolaitos ei myöskään toteutuessaan aiheuta sellaisia merkittäviä vaikutuksia (melu, päästöt, liikenne, onnettomuusriskit), jotka olisivat

ristiriidassa lähiympäristön nykyisen tai suunnitellun maankäytön kanssa.

Kaavan ja hankekokonaisuuden vaikutukset maa- ja kallioperään ovat vähäisiä. Laitoksen rakennusvaiheessa tehtävä osittainen maamassojen vaihto tontilla todennäköisesti parantaa maaperän olosuhteita rakennuspaikalla, vaikka YVA-selostuksen perusteella Koksikadun tontin maaperää ei luokitella havaittujen haitta-ainepitoisuuksien valossa varsinaisesti pilaantuneeksi. Maaperän pilaantumisen mahdollisuus tuotantolaitoksen toiminta-aikana on pieni, sillä laitosalueella ei käsitellä suuria määriä maaperää tai pohjavettä pilaavia kemikaaleja.

Merkittävimmät vesistöön ja vesitalouteen liittyvät kysymykset kaavatyössä koskevat hulevesien ja paikoin eroosioherkän Joutjoen uoman käsittelyä. Alueella ei ole erillistä hulevesiviemäriverkostoa, vaan tonttien hulevesien purkupaikkana on nykytilanteessakin kaava-alueen länsisivulla kulkeva Joutjoki. Hulevesiä käsittelevät määräykset kaavassa ovat näin ollen parannus lähtötilanteeseen nähden: kaavamääräyksissä edellytetään mm. hulevesien viivytyksratkaisuja ennen purkua Joutjokeen, sekä hulevesijärjestelmän suunnittelemista siten, että palotilanteessa mahdollisesti kemikaalipitoisten sammutusvesien pääsy luontoon voidaan estää.

Kaavaratkaisu tukee luonnon monimuotoisuuden säilymistä siten, että tonteille on merkitty suojavaiohykkeinäkin toimivat istutuskaisat Joutjoen ja Koksikadunpuiston vastaisille tonttien sivuille. Istutusalueet parantavat ympäristöä ja luonnon monimuotoisuuden edellytyksiä verrattuna nykytilanteen tasaiseen sorakenttään. Koksikatu 8:n tontti on suunnitellun tuotantolaitoksen tarpeisiin nähden melko pieni, joten se joudutaan todennäköisesti rakentamaan varsin tehokkaasti. Lisäksi tarvittavat kulkureitit muodostavat tontille paljon asfalttipintaa, mikä sekkin rajoittaa istutusalueiden kokoa. Kaavaan on tästä johtuen

sisällytetty erillinen viherympäristöä käsittelevä määräys, jolla edellytetään viherkapasiteettia tukevia toimia lähiympäristössä, mikäli riittävää tonttivihreää ei pystytä paikalla toteuttamaan.

Kaavamuutoksen vaikutukset palveluihin ja väestöön ovat vähäisiä, eikä kohdealueen välittömässä läheisyydessä sijaitse koulua tai muita vastaavia herkkiä kohteita. Toteutuessaan uusi tuotantolaitos työllistää suoraan noin 20 henkilöä, ja välillisesti hanke voi vauhdittaa paikallista elinkeinoelämää enemmänkin. Tuotantolaitoksen luomilla uusilla työpaikoilla voi lisäksi olla sekä suoraan että välillisesti suotuisia vaikutuksia alueen yhdyskuntakehitykselle.

Myös liikenteelliset vaikutukset ovat vähäiset, sillä laitoksen lopputuotteena syntyvä kaasu ja kaukolämpö syötetään suoraan paikalla olemassa oleviin maanalaisiin putkiverkostoihin. YVA-selostuksen mukaan henkilöautoliikenteen määrä kasvaa tuotantolaitoksen toiminta-aikana noin 20 autoa päivässä (yhdensuuntaista liikennettä) ja raskasta liikennettä syntyy kemikaalien kuljetuksesta noin yksi raskas ajoneuvo muutaman kerran viikossa. Tämä merkitsee sekä raskaan liikenteen että henkilöliikenteen osalta alle 1 % lisäystä Ahtialantien nykyisiin liikennemääriin ja noin 10 % Ratavartijankadun eteläpään nykyhetken liikennemääriin. Vähäiset liikennevaikutukset kohdistuvat myös varsin pienelle alueelle kaavatyökohteen lähiympäristössä: Uuden tuotantolaitoksen tuoma liikenne rasittaa vain Ratavartijankadun osuutta Ahtialantieltä Koksikadulle, eli ensimmäistä 66 metriä Ratavartijankadusta.

Merkittävimmät ympäristölle aiheutuvat häiriöt ja haittavaikutukset liittyvät YVA:n valossa selkeästi tuotantolaitoksen rakennusvaiheeseen, eikä niinkään toiminta-aikaiseen laitoksen käyttöön.

Yhteysviranomainen (Hämeen ELY-keskus) yhtyy perustellussa päätelmässään YVA-selostuksen arvioon, että rakentamisen aikaiset

haitat ovat kohteen tapauksessa merkittävämpiä kuin toiminta-aikaiset. Rakennusaikaan liittyviä ongelmakohtia ei ole mahdollista ratkaista asemakaavatasolla, mutta kaavan toteutusvaiheessa ja tuotantolaitoksen jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota mahdollisten haittojen minimoimiseen ja panostaa mm. melun- ja pölyntorjuntaan työmaa-aikana. Tuotantolaitoksen käytön aikaiset merkittävimmät häiriöriskit liittyvät laitoksen toiminnasta aiheutuvaan meluun, mm. tarvittaessa ajoittain käytettävän ilmajäähdytysjärjestelmän tuottamaan ääneen. Tämän hetken tiedon ja laitoksen alustavien suunnitelmien mukaan jäähdyttimien melutasot on kuitenkin mahdollista pitää ohjearvojen alapuolella erilaisia teknisiä ja rakenteellisia ratkaisuja hyödyntäen. Tärinähaittaa aiheuttavia laitteita ei sijoiteta laitosalueelle, ja normaalin toiminnan aikana tuotantolaitoksesta ei synny merkittäviä päästöjä ilmaan.

Koksikatu 8:n tontin aiempaan käyttöön (puunjalostus ja raakapuun ulkovarastointi) liittynyt tulipaloriski ja raakapuun palokuorma poistuu kaava-alueelta tontin uuden käyttötarkoituksen myötä. Uuteen tontille suunniteltuun toimintaan liittyvien riskien vuoksi Koksikatu 8:n tontti on asemakaavaehdotuksessa osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen, joka tuottaa uusiutuvaa synteettistä metaania, vetyä ja hukkalämmöstä tuotettua kaukolämpöä (Tkem-1). Valitulla käyttötarkoituksella varmistetaan, että tuotantolaitos luvitetaan ja toimintaa valvotaan asianmukaisten viranomaisten toimesta.

Tuotantolaitoksen toiminta-aikaiset onnettomuusriskit liittyvät pääosin vedyn ja metaanin ominaisuuksiin, kuten kaasujen syttymisherkkyteen ja räjähtämisen mahdollisuuteen. YVA-selostuksessa merkittävimmiksi onnettomuusskenaarioiksi on nostettu vedyn käsittelyyn ja varastointiin

liittyvät riskit, jotka tunnetaan yleisellä tasolla hyvin ja joiden seuraukset on mallinnettu. Vetyräjähdykset ja sen seurauksena syntyvät tulipalot ovat YVA:n mukaan kuitenkin hyvin epätodennäköisiä, ja mallinnusten perusteella vetyräjähdysten vaikutusetäisyys olisi enimmillään 30 metriä, eli mahdollisen räjähdysten vaikutus ei ylettyisi laitosalueen ulkopuolelle. TUKES tarkastelee tehdyt onnettomuusmallinnukset ja määrittelee tarvittavat varotoimenpiteet tarkemmin vielä omassa, kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevassa lupakäsittelyssään.

Kaavamuutoksen mahdollistaman tuotantolaitoksen toteutuminen Lahteen edistää strategisen hiilineutraali Lahti 2025 -tavoitteen toteutumista. Maakuntatasolla hanke tukee hiilineutraali Päijät-Häme 2030 tavoitteen saavuttamista. Hiilineutraalius on kaupungin keskeisimpiä tavoitteita ja yksi vuoden 2023 kärkihankkeista. Tuotantolaitos lisäksi parantaa merkittävästi kotimaisten biopolttoaineiden saatavuutta ja tukee osaltaan uusiutuviin energiamuotoihin liittyvien palveluiden tarjontaa, sekä näihin liittyvää huoltovarmuutta niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin. Kokonaisuutena kaavamuutoksen mahdollistamalla hankkeella on huomattava myönteinen ilmastovaikutus: tuotantolaitos vähentää liikenteen kokonaispäästöjä sekä CO₂-päästöjä merkittävästi, ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä korvataan laitoksen tuottamalla synteettisellä metaanilla. Lisäksi polttoon perustuvaa kaukolämmön tuotantoa korvataan tuotantolaitoksen toteutuessa hiilidioksidivapaalla kaukolämmöllä.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Vireille tulosta on ilmoitettu erillisellä kuulutuksella joulukuussa 2022, ja kaavatyöstä on tiedotettu uudelleen 2.3.2023 vuoden 2023 kaavoituskatsauksen julkaisemisen yhteydessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 24.11.2022 ja valmisteluvaiheen kuuleminen kaavasta on suoritettu 10.8.-31.8.2023. Viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa alkuvuodesta 2024, mikäli ELY-keskus katsoo neuvottelun tarpeelliseksi ehdotusvaiheen jälkeen. Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 7 kpl lausuntoja. Lausunnon jättivät Elisa Oyj, TUKES, Lahti Energia Sähköverkko Oy, Päijät-Hämeen liitto, Lahden Museot, Lahden Ympäristöterveys ja Hämeen ELY-keskus.

Mielipiteitä kaavaluonnoksesta saatiin 2 kpl.

Elisa Oyj:n, TUKESin, Lahden Ympäristöterveyden, Päijät-Hämeen liiton ja Lahden Museoiden lausunnot eivät antaneet aihetta tarkistaa kaavaratkaisua. LE Sähköverkko Oy huomautti lausunnossaan, että kaavassa on tarpeen huomioida Koksikatu 8 tontin lounaiskulmassa sijaitseva käytössä oleva muuntamo ja siihen liittyvät sähkölinjat siten, että ne voidaan jättää nykyiselle paikalleen. Hämeen ELY-keskus edellytti lausunnossaan täydennyksiä kaavaselostukseen, lähinnä niiltä osin kuin selostuksessa viitataan YVA-selostukseen. Lisäksi selostuksessa esitettyä vaikutusten arviointia on syytä täydentää hulevesien hallinnan ja hankkeen mahdollisten onnettomuus- ja häiriötilanteiden osalta lausunnon mukaan. Lausunnossa esitettiin myös luonnoksen Tkem-kaavamerkintää tarkennettavaksi niin, että rajataan Koksikatu 8 tontin käyttötarkoitus yksityiskohtaisemmin juuri suunnitellun tuotantolaitoksen toimintaa kuvaavaksi. ELY-keskus pitää kaavassa esitettyjä määräyksiä julkisivun valaistuksen ja värityksen osalta hyvinä ja ne osaltaan vähentävät toiminnasta läheiselle asutukselle syntyviä vaikutuksia.

Yksityiskohtaisempi koonti lausunnoista ja mielipiteistä, sekä vastineista näihin on esitetty taulukkomuodossa asemakaavan selostuksessa (kohta 4.5.4). Lausunnot ja mielipiteet on esitetty kokonaisuudessaan kaavaehdotuksen liitteenä.

Lausuntojen perusteella asemakaavaehdotuksen käyttötarkoituksen määräys on täsmennetty muotoon Tkem-1, ja yksilöity tarkoittamaan vireillä olevan PX2-tuotantolaitoksen hanketta:

Tkem-1 TEOLLISUUS-JA VARASTORAKENNUSTEN
KORTTELIALUE, JOLLA ON/JOLLE SAA SIJOITTA MERKITTÄVÄN,
VAARALLISIA KEMIKAALEJA VALMISTAVAN TAI VARASTOIVAN
LAITOKSEN, JOKA TUOTTAA UUSIUTUVAA SYNTEETTISTÄ METAANIA,
VETYÄ JA HUKKALÄMMÖSTÄ TUOTETTUA KAUKOLÄMPÖÄ.

Selostusta täydennettiin aukikirjoittamalla viittauksia YVA-selostukseen ja huomioimalla myös yhteysviranomaisen YVA:sta laatima perusteltu päätelmä kaavaselostuksessa. Koksikatu 8 tontille on kaavakartassa lisätty merkinnät hulevesien viivytysjärjestelmien ohjeellisesta sijainnista, sekä LE:n lausunnossaan edellyttämän muuntamon ja johtojen merkinnät. Istutusalueiden rajauksia on näiden päivitysten vuoksi tarkennettu oleellisilta osin. Rata-alueen ylittävän ilmaputken sijoitteluun liittyvää kaavamerkintää vapaasta vähimmäiskorkeudesta radan yläpuolella on tarkennettu (luonnosvaiheessa korkeus oli 10m, ehdotusvaiheessa 5,6m). Lisäksi kaavan A-2896 nimeä päivitettiin ehdotusvaiheeseen edettäessä sellaiseen muotoon, että se kuvaa paremmin laajentunutta kaava-aluetta (luonnosvaiheessa kaava oli kuultavana nimellä A-2896 Koksikatu 8).

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä ei tule muutoksia tonttijakoon.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Laskutus

Asemakaavan muutoksen laatimisesta peritään hakijalta MRL 59§:n nojalla kaavan vireilletulohetken ajantasaisen taksan mukainen maksu.

Asian käsittely kaupunkiympäristölautakunnassa

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 15.11.2023 § 121.

Asian esittelijän, suunnittelujohtajan Juha Helmisen päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen A-2896 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2896, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta.”

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Päätösehdotus hyväksyttiin. Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Kaavan nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä 23.11.-29.12.2023. Nähtävilläolon aikana kaavasta jätettiin seitsemän lausuntoa. Muistutuksia ei jätetty.

Lausunnon jättivät Lahti Energia Sähköverkko Oy, TUKES, Lahden ympäristöpalvelut, Lahden museot, Keskustan kumppanuuspöytä ja Päijät-Hämeen liitto. Lisäksi Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset jättivät yhteisen lausunnon. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa kaavan sisältöön. Jätetyt lausunnot eivät antaneet aihetta kaavan tarkistamiselle. Ehdotusvaiheen jälkeen kaavaratkaisuun ei ole tehty muutoksia. Kaavaselostusta on päivitetty oleellisilta osin, eli kohdasta 4.6, jossa käsitellään kaavasta saatua palautetta sekä palautteen vaikutusta kaavaratkaisuun. Kaavasta saadut lausunnot ovat päätösesityksen liitteenä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijalle (Lahti Energia Oy/ [REDACTED], Kauppakatu 31, 15140 Lahti), ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY -keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus + kartta kaupunkiympäristön palvelualueen
kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 19 A-2896 Kaavaehdotuskartta
- 20 A-2896 Kaavaselostus ja seurantalomake KV
- 21 A-2896 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS
- 22 A-2896 Luonnosvaiheen lausunnot
- 23 A-2896 Luonnosvaiheen mielipiteet
- 24 A-2896 Havainnekuvakooste
- 25 A-2896 Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä, Nordic Ren-Gas Oy P2X hanke
- 26 A-2896 Kaavamuutoshakemus
- 27 A-2896 Ehdotusvaiheen lausunnot KV

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 9

Asemakaavan muutosehdotus A-2860 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-23-181, Villähde, Vesikalliontien ympäristö

6965/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski, p. 050 398 5113

Tonttijaosta kiinteistöinsinööri Mika Järvelä, p. 050 398 5386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuutettu Pertti Arvaja esteellisenä poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (HL 28.1 §:n 1-kohta).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2860, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontit 10–13, 33 ja 34 ja katualuetta sekä Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskevan tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 21

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen: Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2860, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontit 10–13, 33 ja 34 ja katualuetta sekä Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskevan tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181.

Perusteluosa

Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 8–13 sekä katualuetta koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2860 (Vesikalliontien ympäristö) sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-23-181.

Asemakaavatyön tavoitteena on katualueen rajauksen ja tonttien kaavamerkintöjen tarkistaminen. Kaavatyön yhteydessä on laadittu suunnitelma Vesikalliontielle.

Lahden kaupungin strategian 2030 (kaupunginvaltuuston hyväksymä 14.3.2022) mukaisesti kaavalla parannetaan asuinalueen viihtyisyyttä selkeyttämällä katualueen järjestelyjä, kunnossapito- ja vastuukysymyksiä sekä sen turvallisuutta ja toimivuutta.

Asemakaavan muutoksella rajataan Vesikalliontien katualueen pää uudelleen siten, että tontit 8 ja 9 laajenevat entiselle katualueelle. Muutoin suunnittelualan tonttien rajat pysyvät entisellään. Tonteilta 9–13 poistetaan aiemmassa asemakaavassa ollut johtorasitealue ja

tonttien rakennusalat rajataan uudelleen lähemmäs rantaa huomioiden myös tontin 8 toteutunut talousrakennus ja tontin 11 toteutunut asuinrakennus. Rantasaunalle tarkoitettu rakennusala rajataan aiemman kaavan mukaisesti noin 10 metrin päähän rantaviivasta, mutta ulotetaan ylärinteen puolella asuinrakennuksen rakennusalan raja kiinni. Rantasaunan rakennusoikeus nostetaan aiemmasta 25 k-m²:stä 50 k-m²:iin. Rantaan rajoittuvilla tonteilla kerrosluku määrätään täyteen kahteen kerrokseen rinteeseen sijoittuen.

Asemakaavan muutoksella poistetaan tonttien 8–12 katuun rajautuva istutettava alue, koska alue on paikoin rinteiden takia ainoa mahdollinen sijainti mm. pysäköintialueelle. Tonttien 10 ja 11 väliin osoitetaan rasite hulevesien johtamista varten. Tontille 8 lisätään harjan suuntaa osoittava määräys muiden tonttien mukaisesti.

Suunnittelualueelle kaavatyön yhteydessä laadituissa Vesikalliontietä koskevissa suunnitelmissa on varmistettu turvallinen ja toimiva kulku jokaiselle tontille kunnossapitomahdollisuus huomioiden. Lisäksi samassa yhteydessä on tutkittu vesihuoltolinjojen siirtämismahdollisuus katualueelle tonttien 10 ja 11 kohdalla. Vesihuoltolinjoja varten osoitetaan rasitealueet tonteille 8 ja 9.

Lähtötiedot

Tällä hetkellä Vesikalliontien ajorata ja vesihuoltolinjat on rakennettu osin tonttien 10 ja 11 alueelle. Rakennettu Vesikalliontie ei ulotu tontille 9 saakka. Tontille 8 johtava kulkuluiska on rakennettu katualueelle. Vesikalliontie on toteutettu sorapintaisena.

Suunnittelualue sijoittuu Kymijärven rannasta jyrkästi nousevaan rinteeseen. Alueelta avautuu näkymiä järvelle. Tonteilla sijaitsevan

puuston vuoksi näkymä ei ole kuitenkaan kauttaaltaan avoin. Suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueelle. Alueen hulevedet johtuvat Kymijärveen.

Tonteilla sijaitsee eri ikäisiä asuin- ja loma-asuinrakennuksia sekä talousrakennuksia. Tonteille on myös rakennettu portaita, tukimuureja, piharakenteita ja maatäyttöjä.

Tontit ovat yksityisessä omistuksessa. Katualueen omistaa Lahden kaupunki.

Lähtötiedot on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A). Yleiskaavassa Y-203 suunnittelualue on merkitty asuinalueeksi (A-41). Suunnittelualueella on voimassa vuonna 2005 lainvoiman saanut asemakaava N-333.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutukset

Asemakaavan muutoksella lisätään rantaan sijoittuvien tonttien rakentamismahdollisuuksia laajentamalla rakennusaloja ja kasvattamalla rantasaunan rakennusoikeutta. Laajemmat rakennusalat eivät peitä tonttien luonnontilaista ympäristöä aiempaa enemmän, koska tonttien rakennusoikeus pysyy lähes samana. Laajemmat rakennusalat mahdollistavat rakennusten sijoittelun vapaammin myös luonnonympäristön ehdoilla. Rantasaunan rakennusalojen rannan puoleiset rajat pysyvät aiemman asemakaavan mukaisissa kohdin. Asuinkäyttö on ollut mahdollista tonteilla jo aiemman asemakaavan mukaisesti.

Asemakaavatyön yhteydessä tehtävällä Vesikalliontien suunnittelulla on tavoitteena parantaa ja selkeyttää kiinteistöille kulkua, vastuu- ja kunnossapitokysymyksiä, liikenteen toimivuutta sekä turvallisuutta, millä on olennainen vaikutus asuinympäristöön.

Järveltä päin katsottuna rantamaisemassa rannan puolen tonttien asuinrakennukset voivat sijoittua lähemmäs rantaviivaa ja siten näkyvämmiin maisemaan. Ylemmäs rinteeseen sijoittuvat asuinrakennukset voisivat aiheuttaa tarpeen kaataa tontin puustoa laajemmin, jotta näkymä järvelle pystytään luomaan tai säilyttämään. Erona aiempaan kaavaan on se, että vapaampi sijoittelu todennäköisesti säilyttää puustoa enemmän tontin yläosassa. Aiempaa kaavaa suurempi saunarakennus ei tontin muu rakentaminen huomioiden olennaisesti vaikuta rantamaisemaan.

Kaavamääräyksen mukaisesti tonteilla on pyrittävä säilyttämään rakentamishankkeiden yhteydessä niillä olevia puita ja kasvillisuutta, millä on olennainen vaikutus laajemmin rantamaisemassa.

Asemakaavan vaikutuksia on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2022–2023 kaavoitusohjelmiin. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 14.2.2022 (päivitetty 7.8.2023). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 7.9.-

21.9.2023, missä yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä. Katualueen suunnitteluun liittyen järjestettiin Vesikalliontiehen liittyvien kiinteistöjen omistajien kesken keskustelutilaisuus 20.1.2023.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti tonttijaon muutos M-23-181 Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskien.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutokseen liittyen ei ole tarkoitus tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten kiinteistönomistajien kanssa.

Aiempi käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 15.11.2023 § 120.

Asian esittelijän, suunnittelujohtaja Juha Helmisen päätösehdotus oli seuraava:

”Lautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2860 sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2860, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontit 10–13, 33 ja 34 ja katualuetta sekä Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskevan tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181.”

Ehdotus hyväksyttiin.

Asemakaavan muutosehdotus A-2860 on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 30.11.2023–8.1.2024. Sinä aikana on saatu pyydettyinä kaksi ehdotusvaiheen lausuntoa. Kaavaehdotuksesta ei saatu yhtään muistutusta. Lahden museoilla ja Hämeen ELY-keskuksella ei ehdotusvaiheen lausunnoissaan ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen liittyen.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY -keskukselle.
Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.
Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:
kuulutus Hämeen ELY -keskus,
kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,
kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 28 A-2860 Kaavaselostus
- 29 A-2860 Kaavaehdotuskartta
- 30 A-2860 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 31 A-2860 Luonnosvaiheen lausunnot
- 32 A-2860 Luonnosvaiheen mielipiteet
- 33 A-2860 Vesikalliontie suunnitelma
- 34 A-2860 Vesikalliontie leikkaukset
- 35 A-2860 Vesikalliontie havainnekuva
- 36 A-2860 Tonttijakokartta
- 37 A-2860 Ehdotusvaiheen lausunnot KV

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 10

Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 22

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä 3.1.2024:

”Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä, pöytäkirjanote 18/2023

Aika: Torstai 21.12.2023 klo 10.00–perjantai 22.12.2023 klo 10.00

Paikka: Sähköpostikokous

5 § Valtuustoryhmän uuden jäsenen hyväksyminen

Päätösesitys: Hyväksytään Pro Lahti -ryhmän valtuutetun Anita Närhen pyyntö liittyä Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän jäseneksi. Anita Närhi on eronnut Pro Lahti -ryhmästä.

Päätös: Hyväksyttiin valtuutettu Närhen pyyntö yksimielisesti.

- - -

7 § Valtuustoryhmän puheenjohtajisto, sihteeri ja neuvottelijat vuonna 2024

Esitys:

- Todetaan, että 11.12. valtuustoryhmän kokouksessa yksimielisesti ryhmän puheenjohtajaksi valittiin
 - o Toni Putula
 - o 1. varapuheenjohtajaksi Francis McCarron
 - o 2. varapuheenjohtajaksi Ida Rantanen
 - o sihteeriksi Teresa Rautapää

o varasihteeriksi Marko Lindqvist.

- Todetaan, että ryhmän neuvottelijoiksi yksimielisesti valittiin ryhmän puheenjohtajisto (Putula, McCarron ja Rantanen), sihteeristö (Rautapää ja Lindqvist), kaupunginhallituksen jäsen Milla Bruneau, kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimiva Juha Rostedt sekä Lahden Kokoomuksen puheenjohtaja Mikael Seppälä.

- Päätetään, että valtuustoryhmän kokoonpanon muuttuminen ei tuo muutoksia 11.12.2023 tehtyihin henkilövalintoihin.

Päätös: Todettiin ja päätettiin esityksen mukaisesti.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 11

Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen

1722/00.00.01.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Anita Närhelle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsi kaupunginhallitukseen uudeksi varajäseneksi 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi Nina Kallijärven.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsee kaupunginhallitukseen uuden varajäsenen 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 23

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsee kaupunginhallitukseen uuden varajäsenen 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Kaupunginhallituksen varajäsen Anita Närhi on ilmoittanut 3.1.2024 konsernipalveluihin eroavansa kaikista muista luottamustoimistaan paitsi valtuustosta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Anita Närhi on ollut Pro Lahden valtuustoryhmän nimeämä ehdokas kaupunginhallituksen vaaliin kaupunginvaltuustossa 22.5.2023 (§ 46). Närhi on 23.12.2023 ilmoittanut Pro Lahti -ryhmälle eroavansa valtuustoryhmästä. Närhi on liittynyt Kokoomuksen valtuustoryhmään.

Uuden jäsenen valinta

Kaupunginvaltuusto valitsi 22.5.2023 § 46 kaupunginhallituksen toimikaudelle 1.6.2023 - 31.5.2025 kymmenen varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä, sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajiston. Kaupunginhallituksen kokoonpano tällä hetkellä on seuraava:

puheenjohtaja: Sirkku Hildén (sd.)

varajäsen: Maria Mäkynen (sd.)

I varapuheenjohtaja: Kalle Aaltonen (Pro Lahti)

varajäsen: Anita Närhi (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Jorma Ratia (ps.)

varajäsen: Tuomas Sorsa (ps.)

III varapuheenjohtaja: Milla Bruneau (kok.)

varajäsen: Jukka Ruhberg (kok.)

jäsen: Minna Lampinen (sd.)

varajäsen: Sanna Virta (sd.)

jäsen: Erkki Nieminen (sd.)

varajäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

jäsen: Toni Putula (kok.)

varajäsen: Ida Rantanen (kok.)

jäsen: Mira Nieminen (ps.)

varajäsen: Maarit Tuomi (ps.)

jäsen: Jouni Kaikkonen (vihr.)

varajäsen: Jani Uhrman (vihr.)

jäsen: Martti Talja (kesk.)

varajäsen: Jari Rissanen (kesk.)

Kelpoisuusehdot

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään kaupunginhallitukseen. Sen lisäksi kaupunginhallitusta koskee joukko tiukempia rajoituksia.

Vaalikelpoisuus valtuustoon määräytyy kuntalain 72 §:n mukaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Vaalikelpoisuutta kaupunginhallitukseen rajoitetaan kuntalain 73 §:ssä seuraavasti:

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Kaupunginhallituksen jäsenten vaalissa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) 4a §:n 1 momentti:

"Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu."

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

10-jäsenisessä kaupunginhallituksessa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 10-4.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Närhi, valittu, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 12

Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan valitseminen

5001/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Anita Närhelle eron kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi sekä I varapuheenjohtajaksi Ville Hälisen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

§ 24

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Kaupunkiympäristölautakunnan I varapuheenjohtaja Anita Närhi on 3.1.2024 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa kaikista muista luottamustoimistaan paitsi valtuustosta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Närhi on ollut Pro Lahden valtuustoryhmän nimeämä ehdokas kaupunkiympäristölautakunnan vaalissa 16.8.2021. Närhi on 23.12.2023 ilmoittanut Pro Lahti -ryhmälle eroavansa valtuustoryhmästä. Närhi on liittynyt Kokoomuksen valtuustoryhmään.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa samaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kaupunkiympäristölautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Francis McCarron (kok.)

varajäsen: Jari Vaalajoki (kok.)

I varapuheenjohtaja: Anita Närhi (Pro Lahti)

varajäsen: Nina Kallijärvi (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Tuomas Sorsa (ps.)

varajäsen: Juha Viitanen (ps.)

jäsen: Anneli Viinikka (sd.)

varajäsen: Marjut Hakala (sd.)

jäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

varajäsen: Olli Kautonen (sd.)

jäsen: Ville Nikkilä (sd.)

varajäsen: Rauno Grönroos (sd.)

jäsen: Ida Rantanen (kok.)

varajäsen: Susanna Norja (kok.)

jäsen: Maarit Tuomi (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Mikko Lindroos (Pro Lahti)

varajäsen: Janne Storlöpare (Pro Lahti)

jäsen: Minerva Kastehelmi (vihr.)

varajäsen: Kirsi Vahtera (vihr.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Närhi, valittu, kaupunkiympäristölautakunta, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 13

Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen

4981/00.00.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Anita Närhelle eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi Ville Hälisen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 25

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Valtuutettu Anita Närhi on ilmoittanut 3.1.2024 konsernipalveluihin eroavansa kaikista muista luottamustoimistaan paitsi valtuustosta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Anita Närhi on ollut Pro Lahden valtuustoryhmän nimeämä ehdokas kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan vaaliin kaupunginvaltuustossa 16.8.2021 (§ 79). Närhi on 23.12.2023 ilmoittanut Pro Lahti -ryhmälle eroavansa valtuustoryhmästä. Närhi on liittynyt Kokoomuksen valtuustoryhmään.

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 31 §:n mukaan valtuusto valitsee ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi varsinaista jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Tuomas Sorsa (ps.)

varajäsen: Juha Viljamaa (ps.)

varapuheenjohtaja: Eveliina Aaltonen (vihr.)

varajäsen: Eero Seesvaara (vihr.)

jäsen: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Ulla Vaara (sd.)

jäsen: Reijo Oksanen (kok.)

varajäsen: Ida Rantanen (kok.)

jäsen: Anita Närhi (Pro Lahti)

varajäsen: Anna Kaisa Kupiainen (vas.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Närhi, valittu, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 14

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 26

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä 9.1.2024:

”Perussuomalaisten Lahden valtuustoryhmän kokous 11.12.2023

Kokouspaikka Kaupungintalon ryhmähuone

- -

78§ Muut asiat

Valtuustoryhmän järjestäytyminen vuodelle 2024:

Valtuustoryhmän puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Jorma Ratia.

Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin Ville-Veikko Elomaa ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Tuomas Sorsa.

Valtuustoryhmän sihteeriksi valittiin Maarit Tuomi.

Neuvottelijoiksi valittiin valtuustoryhmän puheenjohtajisto Jorma Ratia, Ville-Veikko Elomaa, Tuomas Sorsa ja Mira Nieminen.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 15

Valtuustoaloite: Kuntarajat ylittävä kouluysteistyö

4120/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vastuualuejohtaja Lasten ja Nuorten kasvu Virve Jämsén,
p. 044 716 1328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 27

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 12.12.2023

§ 107

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden keskustan valtuustoryhmä, valtuutettu Lasse Pakkanen ym.
28.8.2023:

"Lahden Ahtialan koulun Kivijärven koulutoimipiste Pyhäntaalla ja Heinolan Sinilähteen koulun Vierumäen koulutoimipiste ovat noin 7-8 km etäisyydellä toisistaan mutta koulujen oppilaaksiottoaluetta rajoittaa Lahden ja Heinolan välinen kuntaraja. Kivijärven koulun toiminta tullaan Lahden sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti lopettamaan vuoden 2024 kesällä. Kivijärven koulun oppilaat siirtyvät vuoden 2024 syksyllä joko Lahden Ahtialan ja Alasenjärven koulun väliaikaisiin lähisiirtoelementteihin sekä entiseen Itäiseen Ahtialan lähiklinikkaan tai Kivimaan vanhan koulun perusparannettuun osaan Lahteen. Etäisyydet Pyhäntaalta Ahtialaan on n. 12 km ja Kivimaalle n. 15 km, joten

koulumatkat oppilailla pitenisivät huomattavasti nykyisestä samoin koulukuljetusten kustannukset kasvaisivat. Kivijärven koulussa on nyt 33 oppilasta ja Vierumäen koulussa 25 oppilasta.

Elinolojen jatkuvuus ja toimintojen mahdollistaminen kylissä on elinehto kylien tulevaisuuden ja elinvoiman kannalta. Elinvoimaiset ja yhteisölliset alueet maaseudulla kaupunkikeskukset ulkopuolella ja niiden pitäminen asuttuna ovat rikkaus paitsi kaupungin monimuotoisuuden kannalta, myös välttämättömyys Suomen huoltovarmuuden kannalta. Kylien välinen yhteistyö kuntarajojen läheisyydessä edesauttaa kylien elinvoiman säilymistä kyläalueilla myös kaupunkien reunamilla.

Päätöksissä tulisi ottaa huomioon perheiden toiveet ja arjen sujuvuus sekä lasten kokonaisvaltainen hyvinvointi ja turvallisen kasvuympäristön säilyminen. Elinvoimaiset, erilaiset alueet asua ja elää palveluineen ovat kaupungeille myös vetovoimatekijä. Perusopetuslaki 3 a § (11.3.2022/163) toteaa lapsen edun ensisijaisuudesta seuraavaa: Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Pienen kyläkoulun säilyminen "edes toisessa" lähellä kuntarajaa kaukana kaupunkien keskustasta olevassa koulussa kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä on lasten etu mm. pitkien koulumatkojen ja aikojen suhteen. Lapset ovat erilaisia ja yhteistyö myös turvaisi vanhempien mahdollisuuden arvioida ja valita lapselle sopiva koulu isomman ja pienemmän yksikön välillä.

Päijät-Häme on valittu pilottialueena mukaan Kuntaliiton vetämään Verkostoperuskoulu-hankkeeseen vuosina 2022-2024. Verkostoperuskoulu-hankkeen tavoitteena mm. on:

-hakea ratkaisuja alueen perusopetuksen saatavuuteen ja saavutettavuuteen yhteistyön keinoin.

-kehittää opetustarjontaa ja monipuolistaa opetusta yhteistyön keinoin.

Kivijärven ja Vierumäen koulujen kuntarajat ylittävä perusopetuksen yhteistyö toteuttaisi Verkstoperuskoulu-hankkeen tavoitteita, joihin Lahden ja Heinolan kaupungit ovat sitoutuneet.

Kivijärven koulun oppilaiden vanhemmille on tehty kysely keväällä 2023, jossa he ilmaisevat halukkuutta siirtää lapsensa lähimpään kouluun Heinolan Vierumäelle, mikäli Lahden kaupunki ja Heinolan kaupunki tekisivät kuntienvälisen sopimuksen koulujen välisestä oppilaaksiotosta ja koulukuljetuksista Vierumäen kouluun.

Lahden kaupungin ja Heinolan kaupungin tulisi selvittää ja tehdä sopimus kuntarajat ylittävästä koulukuntayhteistyötä Vierumäen koulun ja Kivijärven koulun osalta siten että Kivijärven koulun oppilailla olisi mahdollisuus siirtyä Vierumäen kouluun ilman että siitä koituisi oppilaiden vanhemmille kuluja koulukuljetuksista ja poikkeavasta oppilaaksiottoalueesta.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Pohjoisen ja itäisen alueen kumppanuuspöytä on ottanut kantaa kuntarajat ylittävään valtuustoaloitteeseen. ”Pohjoinen ja itäinen kumppanuuspöytä pyytää Lahden sivistyspalveluita selvittämään ja arvioimaan koulu yhteistyömahdollisuuden Heinolan kaupungin kanssa valtuustoaloitteen mukaisesti sekä arvioimaan talousvaikutukset, mikäli oppilaat siirtyisivät Vierumäen yksikköön.

Kumppanuuspöydät pyytävät, että Lahden kaupungin sivistyspalvelut arvioivat lapsi- ja maaseutuvaikutuksia ennen päätöksentekoa (THL:n

toteutus(esimerkki). Vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutukset oppilaiden elämään, arkeen ja hyvinvointiin sekä alueelliseen elinvoimaisuuteen ja kehittymiseen.

Lisäksi kumppanuuspöydät esittävät Lahden sivistyslautakunnalle, että päätöksissä kuntarajat ylittävästä kouluyhteistyöstä huomioidaan lasten etu, verkostoperuskoulun tavoitteiden toteutuminen, vaikutusten arvioinnit sekä alueellinen yhdenvertaisuus lähipalvelujen mahdollistamisessa. Kannanotto annetaan myös tiedoksi Lahden kaupunginvaltuustolle, Heinolan hyvinvointipalveluille ja hyvinvointilautakunnalle.”

Koulupaikan osoittamisesta Ahtialan koulun Kivijärven toimipisteen oppilaille on tehty vaikutusten ennakoarviointi, joka on liitteenä. Arvioinnissa on käytetty pohjana Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) esimerkin mukaista mallia. Vaihtoehto 0 on koulupaikan osoittaminen Lahden perusopetuksesta ja vaihtoehto 1 on koulupaikan osoittaminen Heinolan perusopetuksesta Sinilähteen koulun Vierumäen toimipisteeseen. Vaihtoehtojen välillä verrattiin vaikutuksia asiakkaisiin ja asukkaisiin, oppilaiden arkeen ja hyvinvointiin, alueen elinvoimaisuuteen ja kehittymiseen, henkilöstöön, organisaatioon ja johtamiseen sekä talouteen. Asukasnäkökulmasta ei ole nähtävissä vaikutusta alueen elinvoimaisuuteen ja kehittymiseen, koska Kivijärven koulusta on päätetty jo aiemmin palveluverkkopäätöksen yhteydessä luopua.

Oppilaiden näkökulmasta koulupaikan osoittaminen Vierumäelle mahdollistaisi alakoulun ajan opiskelemisen pienemmässä yhteisössä, joka voisi tukea hyvinvointia, mutta tästä ei ole suoranaista näyttöä. Kuljetussuunnittelun kanssa toteutetussa tarkastelussa on todettu, että molemmissa koulupaikkavaihtoehdoissa on lisättävä yksi auto nykyiseen kapasiteettiin verrattuna. Autot ajavat tuntiperustaisesti,

joten muutaman kilometrin erolla ei ole vaikutusta kuljetuskustannuksiin. Mikäli koulupaikka osoitettaisiin myös yläkoulun osalta Heinolaan, vaikuttaisi tämä kuljetusaikoihin ja -kustannuksiin reilusti pidentyvän matkan ja ajan myötä. Vierumäellä ei ole mahdollista käydä kuin alaluokat. Koulupaikan osoittaminen Vierumäelle johtaisi siihen, että oppilaiden koulupolkuun tulisi yksi koulun vaihto enemmän kuin koulupaikan osoittamisessa Lahden perusopetuksesta. Koulupaikka osoitettaisiin Lahden perusopetuksessa suoraan yhtenäiskouluun, jossa järjestetään vuosiluokkien 1-9 opetusta.

Talospalveluiden kanssa tehdyssä tarkastelussa tuli ilmi, että koulupaikan osoittaminen Vierumäelle syksyllä 2024 alkaen 36 lapsen osalta maksaisi vuositasolla Lahden kaupungille noin 217 800 euroa enemmän kuin koulupaikan osoittaminen oman kunnan kouluun. Selvitys on liitteenä. Kustannukset muodostuisivat Lahden kaupungin maksamasta kotikuntakorvauksesta koko vuoden osalta 268 000 euroa, josta on vähennetty nykykustannusten mukaiset oppimateriaali- ja ateriakustannukset noin 50 200 euroa.

Henkilöstökuluihin vaihtoehtoilta ei ole vaikutusta. Kivijärven koululle nyt sijoitetut kaksi opettajavakanssia sijoitetaan joka tapauksessa Lahden kaupungin muihin kouluihin.

Eri vaihtoehtoilta ei ole vaikutusta kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen eikä myöskään merkittävää vaikutusta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen.

Yhteenvedona voidaan todeta, että mikäli Kivijärven koulun oppilaille osoitettaisiin koulupaikka Vierumäeltä, tarjoaisi se pienemmän yhteisön alakoulun vuosiluokkien ajaksi, mutta lisäisi kouluvaihdoksia ja tarjoaisi siten rikkonaisemman koulupolun verrattuna Lahden kaupungin perusopetuksesta tarjottavaan koulupolkuun. Lisäksi kustannusvaikutus

Lahden kaupungin perusopetukselle olisi merkittävä. On myös huomioitava, että alakoulun nykyisten ylempien luokkien oppilaille tulisi tavanomaista enemmän kouluvaihdoksia. Erityisen lyhyeksi koulunkäynti Vierumäellä jäisi ensi syksyn kuudesluokkalaisilla, joille tulisi vain yhden vuoden opiskelujakso Vierumäellä ennen siirtymistä Lahden yläkouluihin. Siirtyminen suoraan yhtenäiskouluun jo ensi syksynä tarjoaisi yhtenäisemmän koulupolun tulevassa muutoksessa.

Oppilaiden yhtenäisen koulupolun turvaamiseksi ja perusopetuksen kustannustason nousun hillitsemiseksi Kivijärven koulun oppilaille on tarkoituksenmukaista osoittaa koulupaikka Lahden perusopetuksesta. Huoltajilla on aina halutessaan mahdollista hakea toissijaista koulupaikkaa huollettavalleen haluamastaan koulusta, myös kuntarajat ylittäen. Mikäli koulupaikka myönnetään toissijaisesta koulusta, vastaa huoltaja koulumatkasta aiheutuvista kustannuksista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

38 Valtuustoaloite, kuntarajat ylittävästä kouluyhteistyöstä

39 Kivijärven koulun selvitys_ talous

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 16

Valtuustoaloite: Lahden kaupungin väestökehityksen ohjaaminen MAL-sopimuksen mukaisille linjoille

7877/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Yleiskaavoittaja Sanna Suokas p. 044 769 8640

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi p. 050 518 4445

Suunnitteluinsinööri Jaakko Tikkala p. 044 416 3043

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 28

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 20.12.2023

§ 158

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Hannu Kaasinen ja 22 muuta valtuutettua 15.11.2021:

"Lahden kaupunki on sitoutunut maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen, ns MAL-sopimukseen ympäristöministeriön kanssa. Sopimuksilla tuetaan kaupunkiseudun kuntien sekä kuntien ja valtion välistä yhteistyötä yhdyskuntarakenteen ohjauksessa sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisessa. Kunnianhimoinen tavoite on kasvattaa Lahdenkin seudun väkilukua merkittävästi ja kestävästi.

MAL-sopimus tuo haasteiden lisäksi mahdollisuuksia rahoittaa tulevaisuuden yhdyskunnan rakentamista. MAL-sopimus tarvitsee pilotointeja, jotka murtavat nykyisen ankeuttavan ajattelutavan erityisesti esikaupunkialueiden kehittämisestä. Hyvällä pilotoinnilla voidaan tuoda esille yhdyskuntasuunnittelun nousujohteista henkeä. Sitä

esiintyi esimerkiksi Lahden ympäryskuntien massiivisissa investoinneissa rakennettaessa kattavaa kuntatekniikkaa yleiskaava-alueilla. Näiltä osin investoinnit tehtiin viime vuosikymmenellä, nyt on hedelmien poiminnan aika. Ankeuttava palveluverkkopoliittikka kuitenkin mädättää näitä hedelmiä. Jotta aiempi kehitysaktiivisuus kiteytyisi kaupunkitaloutta tasapainottavaksi kassavirraksi, tarvitaan pilotointia, joka sovittaa Lahden liitoskunnissa esiintyneen kasvuajattelun MAL-konseptiin.

Lahden kaupungin käyttötalous on likimain tasapainossa, mutta taseessa makaavat investoinnit painavat talouden negatiiviseksi. Tämän aloitteen tarkoituksena on ottaa jo tehdyt kuntainfra-investoinnit aktiiviseen käyttöön, ja asuttamaan Lahteen uutta veronmaksukykyistä väestöä. Aloite aktivoi "ihmisen kokoista" rakentamistoimintaa Lahden ydinkeskustan ympärillä. Aloite pyrkii murtamaan kaupungin tarjoaman käänteisen muna-kana -dilemman: kukaan ei rakenna keskusta-alueen ulkopuolella, joten ei siellä palvelujakaan tarvita. Kukaan ei rakenna keskusta-alueen ulkopuolelle, koska palveluilla on taipumus kadota Lahden keskustan liepeiltä.

Toimenpiteet:

1. Toimitetaan jokaiselle loma-asunnon omistajalle tiedoksi kriteeristö, jonka perusteella loma-asunnon voi muuttaa vakituiseksi asunnoksi. Nastolan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 19.1.2015 § 15 hyväksynyt kriteeristön loma-asuntojen muuttamiseksi vakituiseksi asunnoksi. Samassa yhteydessä Nastola on julkaissut "Selvitys vapaa-ajan asuntojen muuttamisesta pysyvään asuinkäyttöön" (Maapoliittinen työryhmä 28.2.2014) Nastolan valtuusto sitoutui yksimielisesti noudattamaan tätä kriteeristöä. Pelkkä kriteeristön esittely ei riitä, pahimmassa tapauksessa näin ruuhkautetaan rakennustarkastajan toimisto hakemuksilla, jotka vaativat monta korjauskierrosta. Tarvitaan henkilö,

joka auttaa vierellä joskus monimutkaisissa kaavatulkinnossa ja auttaa muotoilemaan hakemuksen viranhaltijan ymmärrettävään muotoon.

Loma-asuntojen muuttamisella vakituiseksi asunnoiksi saavutetaan nopeasti veronmaksajien määrän kasvua haja-asutusalueilla. Korona-epidemia on lisännyt loma-asuntojen käyttöastetta, ja moni pääkaupunkiseutulainen saattaa olla halukas parantamaan elämänlaatua etätyön ja työmatkapendelöinnin yhdistelmällä. Tämä toimenpide saattaa osoittaa tilastokeskuksen menneeseen perustuvat väestöennusteet mitättömiksi.

2. Arvioidaan keskustan ympäristöalueiden yleiskaavojen potentiaali taajamien muodostumisen kannalta. Keskitetään erityistoimia alueille, jotka ovat väestökehityksen kannalta lupaavimpia, esimerkiksi Nastolan tekninen lautakunta 08.09.2005 § 159: "Pyhäntaka on kunnan nopeimmin kasvava kylä. Tällä hetkellä lähes kaikki rakentaminen tapahtuu joko suunnittelutarveratkaisuilla tai poikkeamisluvilla." Koska yleiskaavat eivät edelleenkään suosi rakentamista kylätaajamiin, edellä mainittu lähiasiantuntija voi antaa neuvontapalveluja erilaisten kaavapoikkeamien prosessien toteuttamiseksi. Kun erityisjärjestelyt alkavat käydä liian työläiksi, myös kaavoitus tulee kysymykseen.

Esimerkiksi Pyhäntaan alueen ihmisillä ei ole tällä hetkellä tietoa siitä, kuinka alueelle saa rakennusluvan. Kylänraitilla saattaa helposti kuulla kommentin, jonka mukaan "alue on rakennuskiellossa". Onko silloin ihme, että väestö vähenee, eikä rakenneta. Kaupunki voi tehdä yhteistyötä maanomistajien kanssa käyttökelpoisten tonttien saamiseksi markkinoille kaavatulkintoja kehittämällä.

Karjatalous on loppunut Pyhäntakaa, viljelytoiminta on kannattavuusrajan molemmin puolin. Entiset maatalousyrittäjät tekevät taloja lähinnä lähisukulaisilleen. Kukaan ei ole kertonut, kuinka entisistä

pelloista tai huonotuottoisista metsistä voi lohkaista rakentamispaikan. Asumisen lähiasiantuntija voisi auttaa tässä. Tekemättömyys tällä saralla heikentää kaupungin investointien tuottoja: kun muuta rakentamistoimintaa ei ole, kukaan ei ole kiinnostunut esim. kaupungin Nastolan perintönä saamasta n. 10 ha potentiaalisesta omakotiparatiisista järven ja koulun välittömässä läheisyydessä.

3. Markkinoidaan kaupunkikeskustan ulkopuolisia alueita sähköautolla pendelöivien tuleviksi kodeiksi. Ruuhkahelsingissä perhettä perustava törmää lähialueilla tiiviin rakentamisen vaihtoehtoihin, jotka helpostikin ovat matka-ajan suhteen yhtä kaukana kuin Mäkelän liittymä moottoritien varressa. Mäkelään ajaa työpaikasta kotipihalle pysähtymättä, kunhan pääsee Helsingin ruuhkista. Mäkelän alueelta pääsee kolmelle väljälle golfkentälle noin 10 minuutissa. Mäkelän alueelta on 10 minuutin ajomatkan päässä epäluukuinen määrä ostoskeskuksia sekä Lahden kaupungin palvelut (jos vain kaupungin liikennesuunnittelu antaa asiakkaiden tulla tykö).

Kustannukset:

Varataan 100 000 € vuodelle 2022 kohtien 1 ja 2 toteuttamiseksi, jatkotoimien mitoittamiseksi, kustannus-hyötyanalyysien toteuttamiseksi sekä rahoituksen hankkimiseksi systemaattiselle asukashankinnalle kaupunkia ympäröivälle yleiskaava-alueelle.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

MAL-sopimus ja Lahden kaupunkiseutusuunnitelma

Lahden kaupunkiseutu ja valtio solmivat kesällä 2021 ensimmäistä kertaa alueiden käyttöä ohjaavan maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimus) vuosille 2021–2031, jossa linjataan, miten

kaupunkiseutua kehitetään lähivuosina yhteisesti. Lahden seudun MAL-sopimuksella tavoitellaan väkiluvun ja elinvoiman kasvua niin, että yhdyskuntarakenne kehittyä kestävästi ja että Lahden kaupunki on hiilineutraali jo vuonna 2025 ja Päijät-Häme vuoteen 2030 mennessä. Kehityspolkua tavoitetilan saavuttamiseksi kuvataan sopimuksessa alue- ja yhdyskuntarakenteen näkökulmasta seuraavasti:

”Lahden kaupunkiseudun tavoitteleva hiilineutraalius saavutetaan vähentämällä asumisen, liikenteen ja maankäytön kasvihuonekaasupäästöjä soveltuvin toimenpitein, lisäämällä ja voimistamalla hiilinieluja ja toteuttamalla Päijät-Hämeen kiertotalouden vision. Kestävä yhdyskuntaa rakennetaan päivittämällä kaavoitusta ohjaavia suunnitelmia nykyvaatimuksia ja -tilannetta vastaavaksi. Seudun kasvua suunnataan kestävästi ja hallitusti nykyisiä taajamia eheyttämällä erityisesti kuntakeskuksiin sekä paikallisesti ja seudullisesti tärkeiden joukkoliikennekäytävien (mukaan lukien maantiet 4, 12, 24 ja 54) liikenteellisiin solmukohteisiin. Sopimuskaudella vahvistetaan kuntakeskusten sekä joukkoliikenteeseen tukeutuvien taajamien roolia asuin-, työpaikka- ja palvelualueina”. (Lahden seudun MAL-sopimus vuosille 2021–2031)

MAL-sopimus velvoitti laatimaan Lahden kaupunkiseudulle kaupunkiseutus suunnitelman, joka hyväksyttiin Lahden kaupunginvaltuustossa 2.10.2023 (§ 94). Kaupunkiseutus suunnitelma osoittaa yhdyskuntarakenteen kasvusuunnat Lahden kaupunkiseudulla. Kaupunkiseutus suunnitelma toimii pohjana MAL-neuvotteluissa sovittaville toimenpiteille ja sitä hyödynnetään sekä kuntien yleiskaavojen laadinnassa että Päijät-Hämeen kokonaismaakuntakaavan uudistamisessa. Suunnitelmalla ei ole oikeusvaikutuksia.

Suunnitelman mukaan vuonna 2060 asuminen on sijoittunut kestävästi ja hallitusti keskuksiin, tiivistyviin kyläalueisiin, keskeisten

joukkoliikennekäytävien liikenteellisiin solmukohtiin sekä raideliikenteen asemien seuduille. Lahdessa tiivistyvä kyläalue merkinnällä on osoitettu viisi kylää: Pyhäntaka, Seesta, Kumia, Ruuhijärvi ja Tapiola. Tiivistyvät kyläalueet ovat maaseutumaisia asuinpaikkoja, joissa palvelut on ohjattu tukemaan kyläalueen elinvoimaisuutta ja asuminen estäen metsä- ja maatalousalueiden pirstaloitumista.

Haja-asutusalueen väestökehitys

Lahden kaupungin alueella ei Ahtialan koulun Kivijärven toimipisteen lakkauttamisen jälkeen ole enää kouluja haja-asutusalueella. Koulutoiminta Kivijärven toimipisteessä päättyy kesään 2024 mennessä. Tämä tulee osaltaan vaikuttamaan maaseudun kiinnostavuuteen. Haja-asutusalueen väestö on viime vuosina vähentynyt. Lahden haja-asutusalueella asui vuonna 2022 yhteensä 2 842 asukasta, kun kymmenen vuotta aikaisemmin vuonna 2012 asukkaita oli 3 142. Lahden väestösuunnitteen 2020–2045 osa-alueille viety ennuste ei vuoteen 2035 mennessä osoita kasvua haja-asutusalueelle. Uusia asuinrakennuksia rakennettiin Lahdessa haja-asutusalueelle vuonna 2022 5 kpl, vuonna 2021 4 kpl ja vuonna 2020 7 kpl. (Elinympäristöjen tietopalvelu Liiteri 14.11.2023)

Hajarakentamisen kiinnostavuuteen vaikuttavat osaltaan laajemmat kehityskulut ja muutokset ihmisten asumistoiveissa ja rahoitusmarkkinoilla. Finanssikriisin jälkeiset muutokset koroissa, vakuuksissa ja esimerkiksi verovähennysoikeuksissa, ovat saaneet ihmiset punnitsemaan tarkemmin kiinteistöjen sijaintia ja jälleenmyyntiarvoa, mikä näkyy hajarakentamisessa, vaikka työn luonne ja työmatkoihin käytetty aika on monipaikkatyön myötä muuttunut.

Haja-asutusalueen vesi- ja viemäriverkoston runkolinjat

Nastolan kunta on toteuttanut haja-asutusalueen vesi- ja viemäriverkoston runkoverkot Kumia-Luhtaanmaa-Ruuhijärvi sekä Seesta-Mäkelä-Pyhäntaka, joihin valtuustoaloitteessa viitataan. Runkoverkkojen käyttöönto on tapahtunut vuonna 2014 ja kyseisille alueille on vahvistettu ennakoidusti vesihuoltolaitoksen toiminta-alueet sekä jäte- että talousvesiverkoston suhteen. Ennakoidusti vahvistetulle toiminta-alueelle on tullut voimaan liittymis- ja toimitusvelvollisuudet runkoverkkojen käyttööntön myötä.

Vesihuoltolain muutos (22.8.2014/681) toi lainsäädäntöön lievennykset liittymisvelvollisuudesta. Vesihuoltolain 10 §:n mukaan taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja
- 2) kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetty laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai
- 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Vesihuoltolain muutos alentaa rakennettuihin runkoverkkoihin

liitettävien kiinteistöjen määrää merkittävästi olemassa olevien rakennuspaikkojen osalta. Olemassa olevien rakennuspaikkojen osalta verkostoon liittyminen vaatii kiinteistönomistajilta liittymishalukkuutta, jos talousveden laatu täyttää säädetyt laatuvaatimukset ja jätevesien käsittelyn osalta laitteistot ovat ympäristönsuojelulain mukaisia. Uusien rakennuspaikkojen osalta liittymisvelvollisuudesta ei voi saada lievennystä.

Rantarakentamisen ohjaaminen

Rakentamista ohjaa maakäyttö- ja rakennuslaki (MRL) ja maankäyttö- ja rakentamisasetus (MRA). Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset on esitetty lain 10 luvussa. Lisäksi rantarakentamisessa tulee ottaa huomioon mm. lukuun 17 kirjatut rakentamisen yleiset edellytykset.

Lahdessa ranta-alueiden maankäyttö on ratkaistu pääosin yleiskaavatasoisella kaavalla, jossa rantarakentaminen on ratkaistu rakennuspaikkakohteisesti maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 72 §:n mukaisesti. Näiden yleiskaavojen pohjalta voidaan rakentamiseen myöntää suoraan rakennuslupa. Näiden yleiskaavojen ranta-alueella rakentamista ohjaavat ko. kaavamääräykset ja niitä täydentäen rakennusjärjestyksen määräykset. Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on esitystavaltaan yleispiirteisempi ja strategisempi ja se ei ohjaa suoraan rakentamista ja ei siten mahdollista rakennusluvan myöntämistä MRL 72 §:n mukaisesti.

Lahden taajama-alueella rannat on pääosin asemakaavoitettu, jolloin rakentamisen ohjaus on ratkaistu hyvin yksityiskohteisesti ja rakentaminen toteutuu asemakaavan pohjalta. Osalle haja-asutusalueen ranta-alueista on laadittu maanomistajien toimesta ranta-asemakaava ohjaamaan rakentamista. Alueilla, joilla on voimassa oleva asemakaava

tai ranta-asemakaava, noudatetaan näiden kaavojen kaavamääräyksiä ja niitä täydentäen rakennusjärjestyksen määräyksiä.

Seestan, Pyhantaan, Ruuhijärven, Immilän, Nastolan ja Uudenkylän kaupunginosissa rantarakentamista ohjataan pääasiassa suoraan rakentamista ohjaavilla osayleiskaavoilla tai rantayleiskaavalla. Osalla ranta-alueista on ranta-asemakaava. Koiskalan kaupunginosassa rantarakentamista ohjaa yleispiirteinen Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja Kärkjärven osalta osittain suoraan rakentamista ohjaava Villähde-Koiskalan osayleiskaava. Osa Kärkjärven ja Kymijärven ranta-alueesta on asemakaavoitettu. Villähteen kaupunginosassa rantarakentamista ohjaa yleispiirteinen Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja osittain Kymijärven ranta-alue on asemakaavoitettu.

Ranta-alueilla, joilla ei ole MRL 72 §:n mukaista suoraan rakentamista ohjaavaa kaavaa, rakentamiseen vaaditaan poikkeamispäätös, ellei rakentaminen koske:

- 1) maa- ja metsätalouden tai kalatalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista;
- 2) maanpuolustuksen tai rajavalvonnan tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista;
- 3) merenkulun tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista;
- 4) olemassa olevan asuinrakennuksen kanssa samaan pihapiiriin kuuluvan talousrakennuksen rakentamista; tai
- 5) olemassa olevan asuinrakennuksen korjaamista tai vähäistä laajentamista.

Arrajärven ja Arrajoen ranta-alueet ovat ainoat, joiden maankäyttöä ei ole kaavalla vielä ratkaistu.

Kaavoituksella ratkaistaan ranta-alueiden maankäyttö. Kaavalla mahdollistetaan rakentaminen, varataan ranta-alueita yleiseen virkistäytymiseen ja turvataan arvokkaiden luontoarvojen säilyminen. Kaavoituksella on mahdollistettu asuinrakentaminen taajama-alueella ja taajaman läheisillä ranta-alueilla. Tästä esimerkkinä Kariston, Villähde-Koiskalan ja Viuhan ranta-alueet. Edellä kuvatut alueet on yleiskaavoissa osoitettu pääosin asuinrakentamiseen ja alueet tullaan tulevaisuudessa asemakaavoittamaan asuinalueiksi. Kauempana taajamasta olevat ranta-alueet taas on kaavoitettu pääosin vapaa-ajankäyttöön ja erityisesti yhtenäiset vapaa-ajanasumisen alueet halutaan säilyttää tulevaisuudessakin ko. käyttötarkoituksessa. Näiden ranta-alueiden osalta omarantaisiksi asuinrakennuspaikoksi on osoitettu kulloisenkin kaavan kaavoitusajankohtana olemassa olleet asuinrakennuspaikat. Ranta-alueet ovat melko tiiviisti rakennettu, joten uusia rakennuspaikkoja kaavoissa on osoitettu lähinnä taustamaastoon, jolloin rakennuspaikat eivät ole omarantaisia.

Vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttaminen

Valtuustoaloitteessa viitataan Nastolan kunnanvaltuuston kokouksessaan 26.1.2015 § 15 hyväksymään kriteeristön loma-asunnon muuttamiseksi vakituiseksi asunnoksi. Kriteeristö pohjautuu maapoliittisen työryhmän laatimaan selvitykseen. Selvityksessä on tuotu esiin käyttötarkoituksen muutoksien vaikutuksia palveluihin, ympäristöön ja talouteen. Selvityksessä tarkasteltiin vaihtoehtoisina toimintatapoina käyttötarkoituksen muutoksille kaavoitusta tai poikkeamismenettelyä.

Kaavoitus on ainoa keino toteuttaa laajemman alueen maankäytön suunnittelua turvaten maanomistajien tasapuolien kohtelu. Asemakaava on ainoa kaavamuoto, jolla rannoille voidaan osoittaa pääasiassa

vakituista asumista. Muut suoraan rannoilla rakentamista ohjaavat kaavat on tarkoitettu pääosin vapaa-ajanasumisen järjestämiseen.

Asemakaavoituksen ja kaavamuuoksien lisäksi käyttötarkoituksen muutoksien toisena toimintatapana pidettiin mahdollisena jatkaa myös poikkeamismenettelyä. Ranta-alueella sijaitsevan vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön vaatii aina poikkeamisluvan. Selvityksessä tuotiin esiin poikkeamismenettelyn harkinnanvaraisuus, erityisen syyn kriteerit ja haasteet maanomistajien tasapuolisen kohtelun toteutumisesta. Maapoliittinen työryhmä esitti selvityksessä myös muutamia muutoksia rakennusjärjestyksessä oleviin vapaa-ajanasunnon käyttötarkoituksen muutoksia koskeviin kriteereihin.

Rakennusjärjestystä ei ole uusittu Nastolan valtuuston päätöksen jälkeen. Lahdessa on voimassa vuonna 2013 hyväksytty rakennusjärjestys, jonka päivitys on parhaillaan käynnissä. Käyttötarkoituksen muutoksien kriteerejä voidaan päivittää rakennusjärjestyksen uudistamisen yhteydessä. Vuonna 2025 voimaan tuleva rakentamislaki tuo muutoinkin päivittämistarvetta moniin rakennusjärjestyksen määräyksiin.

Rakennusjärjestyksessä olevat kriteerit ovat vähimmäisvaatimuksia vapaa-ajan asunnon käyttötarkoitusten muutoksille. Näiden lisäksi poikkeamisen tulee täyttää sille MRL 171 §:ssä määrätyt edellytykset. Poikkeaminen ei saa mm. aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle, eikä se saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

MRL 171 §:n mukaisesti kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeamisen. Laki antaa kunnalle mahdollisuuden käyttää päätösvaltaa

poiketa asetetuista määräyksistä ja antaa mahdollisuuden myös käyttää tarkoituksenmukaisuusharkintaa poikkeamisen myöntämiseen. Lain hengen mukaisesti poikkeamisen myöntämisen pitäisi olla poikkeuksellista, jolloin erityisen syy tulee olla maankäytöllisistä näkökulmista hyvin merkittävä ja lisäksi hankkeen tulee täyttää MRL 171 §:n mukaiset edellytyksen poikkeamisen myöntämiselle.

Edellytyksien täyttymisessä tulee päätöksenteossa ottaa yksittäisen hakemuksen lisäksi huomioon maaomistajien tasavertainen kohtelu. Tasavertaisuusperiaatteen johdosta käyttötarkoitusten muuttaminen voi esimerkiksi johtaa yhdyskuntarakenteen hallitsemattomaan hajautumiseen, jonka vuoksi poikkeamisen myöntämisestä voidaan katsoa aiheutuvan vaikutuksiltaan merkittävää rakentamista ja haitallisia vaikutuksia.

Vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muutoksia asuinkäyttöön on myönnetty taajaman läheisyydessä oleville alueille, kuten Karistoon ja Viuhaan, jotka tullaan tulevaisuudessa asemakaavoittamaan asuinalueiksi. Lisäksi myönteisiä päätöksiä on annettu kohteille, jotka sijoittuvat kyläalueelle tai sen välittömään läheisyyteen.

Hajarakentamisen ohjaaminen

Hajarakentamista ohjataan rantarakentamisen tavoin maankäyttö- ja rakennuslailla ja -asetuksella, kaavoituksella ja rakennusjärjestyksen määräyksillä. Hajarakentamista koskevat määräykset ovat kuitenkin luonteeltaan sallivampia kuin rantarakentamisen määräykset.

Kaavoituksen näkökulmasta hajarakentamista ohjaa lähinnä yleiskaavatasoiset kaavat. Lahdessa suurin osa taajaman ulkopuolisesta alueesta on yleiskaavoissa osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M), jolla hajarakentaminen on sallittua. Yleiskaavoissa on osoitettu lisäksi kyläalueita (AT). Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) tavoitteena on

elinvoimaiset kylät. Kyläaluevarauksia Lahden yleiskaavassa on yhteensä 1401 hehtaaria ja kyläalueilla asui vuonna 2023 yhteensä noin 1330 asukasta. Hajarakentaminen halutaan ohjata kyläalueille harvaan asutun maaseudun sijaan. Hajarakentamisen keskittäminen kyläalueille lisää kylien elinvoimaisuutta ja edesauttaa alueiden palvelutarjonnan parantumista. Maisemallisesti arvokkaiden peltoalueiden (MA) osalta tavoitteena on pellon säilyminen avoimena ja viljelykäytössä, eikä peltoalueelle tule ohjata rakentamista.

Kyläalueilla asuinrakenteen on tavoitteena olla ympäröivää harvaan asuttua maaseutua tiiviimpää, mutta kuitenkin väljää. Kylärakennetta ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa yhtä tiiviinä rakenteena kuin taajama-alueen asemakaavoitetut alueet. Asuinrakenteen tiivistyessä tulee kunnalle velvoite huolehtia kunnallisen infrastruktuurin, kuten teiden ja vesi- ja viemäriverkostojen rakentamisesta alueelle, sekä huolehtia siitä, että alueelle jää myös riittävästi vapaita, yleisiä alueita virkistykseen. Kyläalueelle tai muualle haja-asutusalueelle muuttaessa asukas yleensä hakee taajamaa väljempää asuinrakennetta.

Hajarakentamiseen liittyvät päätökset vaikuttavat suoraan kunnan lakisääteisten palveluvelvoitteiden syntymiseen ja niiden pitkän aikavälin hoitamiseen. Perusopetuksen koululaiskuljetusten suunnittelu ja järjestäminen kuuluu kunnalle. Samoin kunnan on velvollisuus järjestää vammaispalvelulakiin liittyvät kuljetukset. Ikääntyvän väestön kotihoidon ja tukipalvelujen järjestäminen lisää edelleen kunnalle tulevia kustannuksia.

Suunnittelematon haja-asutus lisää asukkaiden liikkumiskustannuksia ja vaikka haja-asutusalueiden infrastruktuurin rakentamisesta ja kunnossapidosta vastaavat yleensä pääosin asukkaat ja valtio, niin mahdolliset tuet ja avustukset vesi- ja osuustiekunnille aiheuttavat

kustannuksia myös kunnille. Asemakaava-alueiden ulkopuolisella rakentamisella on myös monia suoria ja välillisiä ympäristövaikutuksia.

Suurin osa hajarakentamisesta voidaan toteuttaa suoraan rakennusluvalla. Suunnittelutarveratkaisu vaaditaan ennen rakennuslupaa hankkeille, jotka ovat MRL 16 §:n mukaisesti ympäristövaikutukseltaan merkittäviä tai sijoittuvat alueelle, joilla asuinrakenne alkaa lähestyä taaja-asutusta ja alueella on syytä ryhtyä toimenpiteisiin alueen käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen. Lisäksi Lahdessa on rakennusjärjestyksessä ja osassa yleiskaavoja määritelty MRL 16 §:n mukaisesti suunnittelutarvealueita.

Lahden kaupungin kaupunkisuunnittelussa on todettu tarve tarkastella hajarakentamisen ohjaamista suunnittelutarvealueilla ja laadittavana on edullisuusvyöhykeselvitys haja-asutusalueille Lahden kaupungin alueelle. Työn tavoitteena on määritellä hajarakentamiselle yhdyskuntarakenteen kestävyuden kannalta parhaat alueet. Selvitystä on tarkoitus käyttää apuna maankäytön suunnittelussa ja hajarakentamisen lupaharkinnassa. Työn tavoitteena on valmistua vuoden 2023 aikana.

Asiakaspalvelu

Rakennusvalvonnan ja kaupunkisuunnittelun henkilöstö palvelee maanomistajia rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Valtuustoaloitteen mukaiset kysymykset liittyvät taajama-alueen ulkopuolella tapahtuvaan rakentamiseen ja sen mahdollisuuksien lisäämiseen. Asemakaava-alueen ulkopuolelle ja ranta-alueelle sijoittuvista poikkeamispäätöksistä ratkaisuvallalta on Lahden hallintosäännön ja delegointipäätöksien perusteella yleiskaavoittajalla. Vastaavasti yleiskaavoittajan ratkaisuvallassa on hajarakentamista

ohjaavien suunnittelutarveratkaisujen myöntäminen. Suoraan rakentamisluvalla toteutettavat hankkeet luvitetaan rakennusvalvonnassa.

Päätöksenteon lisäksi rakennusvalvonnan lupa-arkkitehdit ja yleiskaavoittaja antaa valtuustoaloitteessa kaivattua neuvontaa haja- ja rantarakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Viranhaltijat käyvät tarvittaessa maastossa arvioimassa hankkeita ja niiden toteuttamisedellytyksiä ja vaihtoehtoja sekä neuvovat maanomistajia hankkeiden suunnittelussa ja hakemuksiin liittyvissä asioissa.

Kaupungin rooli rakennushankkeissa on ennen kaikkea rakentamisen ohjaaminen kaavoituksella, neuvonta ja lupahakemuksiin liittyvä päätöksenteko. Hakemuksen laatimiseen päätöksenteosta vastaava viranomainen ei voi osallistua. Kaupunkiympäristön budjetissa ei ole varattu rahaa henkilön palkkaamisen hakemusten tekemiseen, eikä sitä nähdä tarkoituksen mukaiseksi. Resurssit rakentamisen neuvontaan, lupakäsittelyyn ja valvontaan sen sijaan olisivat varmasti tervetulleita. Lupahakemuksiin liittyen maaomistajan on hyvä palkata suunnittelua ja lainsäädäntöä tunteva suunnittelija hankkeeseen jo alusta alkaen tueksi poikkeamispäätöksen tai suunnittelutarveratkaisun hakemista varten ja myöhemmin rakennuslupaa varten.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Liitteet

- 40 Valtuustoaloite: Lahden kaupungin väestökehityksen ohjaaminen MAL-sopimuksen mukaisille linjoille

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 17

Valtuustoaloite: Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä
Aleksi 2 - Aleksi 22 parannetaan

622/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hankepäällikkö Riitta Niskanen p. 050 559 4200

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 29

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi."

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 20.12.2023

§ 159

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Tapani Ripatti ja kaksi muuta valtuutettua 31.1.2022:

"Esitän, että Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä Aleksi 2 - Aleksi 22 parannetaan aloitteeni yksityiskohtaisessa esittelyssä toteutettavin toimenpitein.

ALOITTEEN YKSITYISKOHTAINEN ESITTELY:

Aleksanterinkadulla on esitetyllä välillä mielestäni kolme erilaista osuutta: Kauppakatu- Vesijärvenkatu, Vesijärvenkatu — Rauhankatu sekä Rauhankatu - Lahdenkatu. Muutosesityksessäni on kuitenkin yksi yhteinen tekijä:

Aleksanterinkadun pohjoispuolen rakennetta muutetaan siten, että ajokaistan pohjoisreuna välillä Kauppakatu- Lahdenkatu suoristetaan muuttamalla ns. monikäyttötila sekä bussien pysäkkitaskut sekä

Aleksin ylittävien suojateiden kohdilla olevat ajoväyläkavennukset ajokaistaksi. Jalkakäytävän viereen jää n. 2.5 m leveä välikaista, jossa on mm. puusto.

Aleksin ajokaistasta tulee näin n. 10 m leveä. Syntyvä lisäkaista voi olla esim. bussikaista. Nyt bussit käyttävät samaa ajoväylää muun liikenteen kanssa, josta ne siirtyvät pysäkkitaskuihin ja takaisin. Leventynyt ajoväylä mahdollistaa nykyistä sujuvamman arkiliikenteen lisäksi myös paremman hälytysajoneuvojen liikkumisen Aleksilla Rauhankadun ja Vesijärvenkadun välillä; tarvittaessa jopa länsi- itä - suuntaisesti. Muutoksen myötä kadun talvikunnossapito helpottuu.

TAUSTAA JA PERUSTEITA ALOITTEELLE (KESKUSTAN
YLEISSUUNNITELMA V. 2015 Sivut 29–33).

ALEKSIN POHJOISPUOLEN RAKENNEVIKA.

Sivun 28 kaaviot. Kadun maksimileveys on Seurahuoneen kohdalla n. 32 m. Tästä autoille on osoitettu 4 m. Aleksin pohjoislaidalla jalankulkijoille on varattu n. 3.5 m. Sen vieressä on kaavion mukaan n. 3.5 m leveä välikaista. Tämän ja ajokaistan välissä on n. 6.5 m leveä monikäyttötlla. Talvisin se on luminen tyhjiö, jota käyttävät markkinapäivinä myyjät.

Aleksi 10:n edessä on betonilampaita ja Aleksin 12:n edessä kolme vanha ständiä. ”Kutsumme kaikki mukaan toteuttamaan Ympäristöpääkaupunkivuoden tapahtumia.” Ständi teksteineen nökötti paikalla vielä 31.1.2022. (Oisko syytä päivittää?)

KAUPPAKATU- VESIJÄRVENKATU VÄLI eli TRION RAKENNEVIKA.

(En löytänyt tätä väliä Keskustan yleissuunnitelmasta.)

Kadun pohjoispuolella on jalkakäytävän lisäksi välikaista sekä pyörätie. Voisiko pyörätien liittää turvallisuussyistä jo Aleksin 20:n kohdalla kadun eteläpuolelle osaksi Aleksin pyörätietä?

Jos nykyisellä bussipysäkillä TRION edessä on useampia busseja ja muu liikkuminen vilkasta Aleksin ja Veskun kulmassa, liikenne ruuhkautuu Aleksilla pahimmillaan jopa Kauppakadun itäpuolelle saakka.

Kun Jukolantalon edessä (Aleksi 16) oleva ”niemeke” poistuu, pääsevät bussit TRION pysäkiltä omaa bussikaistaa länteen ilman, että niiden täytyy koukata keskikaistalle kuten nyt. Ajokaistan levennys helpottanee sekä Kauppakadulta Aleksille että Vesijärvenkatua (etelästä) Aleksille saapuvan bussiliikenteen kääntymistä.

ALEKSANTERINKADUN HISTORIALLINEN PROBLEMATIIKKA.

Lahden ydinkaupungin rakenne on tehty ruutukaavaan, todella leveä Aleksanterinkatu sekä valtava tori.

Kaava on sananmukaisesti kiveen hakattu. Aleksin olemus oli välittää liikennettä, torin luoda yrittäjäyttä ja tuoda elämää tänne. Järkevä liikkuminen, yrittäjäyys, työ sekä lahtelainen arki ovat yhä ydin-Lahden elinehtoja. Itselläni on sellainen tunne, että jokainen lahtelainen; kannattipa hän kävelykeskustaa tai autokeskustaa, tuntee vähintään suma Aleksanterinkadun vuoksi. Aleksanterinkatu on sairas. Sen tulisi elää ja elävöittää läpi vuoden!

Onko Aleksanterinkadun tarkoitus nykyisin elävöittää vai tukahduttaa Lahtea? Edistääkö Aleksanterinkatu nykyisellään Lahden arkiviihtyyttä. Edistääkö Aleksin nykyisin turvallisuutta? Miten nopeasti hälytysajoneuvo pääsee esim. Paasikiven aukioita Sokoksen eteen ja mitä kautta?

LIITTEET:

1. Keskustan yleissuunnitelma (v.2015) Aleksanterinkatu.
2. Aleksin rakenne Seurahuoneen kohdalla (v.2015)
3. Aleksanterinkatu muutosesitykseni myötä.
4. Ottamani valokuvat Aleksanterinkadulta 29.1.2022 klo. 13.15. (31.1.2022 tilanne oli vielä surkeampi)”

Vastine

Vastauksena valtuustoaloitteeseen toteamme, että mahdollisia Aleksanterinkadun muutostarpeita on järkevä tutkia Keskustavisio 2040 -työn yhteydessä. Aleksanterinkatua ei voi suunnitella irrallisena katuna, vaan se on osa kaupallisen ja toiminnallisen ydinkeskustan kokonaisuutta. Keskustavisio 2040 valmistuu vuoden 2024 alkupuolella ja sen pohjalta on vuoden 2024 aikana tarkoitus lähteä laatimaan toimenpideohjelmaa, jossa Aleksanterinkadun ratkaisuihin voidaan ottaa kantaa.

On totta, että Aleksanterinkadun nykytilanteessa on haasteita esim. huoltoliikenteen sekä ruokalähetien pysäköinnin suhteen ja Vesijärvenkadun ja Rauhakadun välinen ajoradan osuus kaippaa pintarakenteiden korjaamista. Keskustavision toimenpideohjelman linjausten selvittyä on mahdollista lähteä suunnittelemaan ja toteuttamaan muutoksia. Kaikki muutokset katutilan järjestelyissä vaativat katusuunnitelmaprosessin läpikäynnin.

Aloitteen lopussa esitetään muutamia kysymyksiä.

1. Onko Aleksanterinkadun tarkoitus nykyisin elävöittää vai tukahduttaa Lahtea? Edistääkö Aleksanterinkatu nykyisellään Lahden arkiviihtyisyyttä?

Katu on muutettu yksisuuntaiseksi ja sen johdosta Aleksanterinkadun ravintolat voivat pitää kesäisin, yleensä noin viiden kuukauden ajan, viihtyisyyttä lisääviä kesäterasseja. Lisäksi monikäyttötila mahdollistaa markkinoiden laajenemisen Launun aukiolle sekä huoltoautojen

lyhytaikaista pysäköintiä. Kadun järjestelyissä on huomioitu kaikki kulkumuodot. On myös muistettava, että jokainen keskustakävijä on loppukädessä kävelijä, tuli hän keskustaan millä kulkutavalla tahansa.

Keskustan tärkeimpään pysäköintilaitokseen, Toriparkkiin pääsee hyvin niin Aleksin itä- kuin länsisuunnasta. Poistuminen idän suuntaan Toriparkista hoituu Aleksanterinkadun kanssa rinnakkain olevan Vapaudenkadun kautta.

2. Edistääkö Aleksi nykyisin turvallisuutta? Miten nopeasti hälytysajoneuvo pääsee esim. Paasikiven aukiolta Sokoksen eteen ja mitä kautta?

Aleksanterinkadun järjestelyissä on huomioitu erityisesti jalankulkijoiden turvallisuus. Jalankulku ja pyöräily on erotettu omille väylilleen, suojatieylitykset ovat lyhyitä ja autojen nopeus on alhainen. Aleksanterinkadun liikkeet on saavutettavissa hälytysajoneuvoilla lännestä päin rinnakkaisia väyliä kuten Hämeenkatua tai Vapaudenkatua pitkin. Yksittäisen kadun vaikutus hälytysajoneuvojen ajoaikaan on vähäinen, alle minuutin luokkaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

- 41 Valtuustoaloite Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä
Aleksi 2_Peitetty

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 18

Pro Lahden valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vs. hallintojohtaja Anu Valtavaara, p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 33

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Pro Lahden valtuustoryhmä 15.1.2024:

”Kokouspöytäkirja

Kokouksen päivämäärä: 12. tammikuuta 2024

- -

Ryhmän järjestäytyminen

Kalle Aaltonen jatkaa ryhmän puheenjohtajana.

Mikko Lindroos siirtyy ryhmän varapuheenjohtajaksi.

Neuvotteluryhmän muodostavat Kalle Aaltonen, Ville Hälinen, Mikko Lindroos ja Matias Pusa.

Ryhmän sihteerinä toimii Matias Pusa.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 19

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

75/00.01.01.03/2024

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää seuraavan kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi:

- Pro Lahden valtuustoryhmän valtuustoaloite: Kisapuiston pääkatsomo- /stadion-hanketta ei toteuteta.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle se jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

kirjaamo

Liitteet

42 Valtuustoaloite, Kisapuiston pääkatsomo-stadion-hanketta ei toteuteta

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024

§ 20

Lahden sosialidemokraattisen valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 29.01.2024

§ 38

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle sen tämäniltaiseen kokoukseen seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 16.1.2024:

”SDP:n valtuustoryhmän järjestäytymiskokous 2024

Paikka: SD-sali Hämeenkatu 7

Aika: Torstaina 11.01.2024 klo 19.10

5. Valtuustoryhmän valinnat vuodelle 2024

- a. Ryhmän puheenjohtajan valinta, esitettiin Minna Lampinen, valittiin
- b. Ryhmän 1. varapuheenjohtajan valinta, esitettiin Sanna Virta, valittiin
- c. Ryhmän 2. varapuheenjohtajan valinta, esitettiin Pasi Karjalainen, valittiin
- d. Ryhmän sihteerin valinta, esitettiin Sanna Mäkinen, valittiin
- e. Ryhmän varasihteerin valinta, Anneli Viinikka, valittiin

6. Todetaan SDP-valtuustoryhmän neuvottelijat

Neuvottelijoina toimivat puheenjohtaja Minna Lampinen, 1. varapuheenjohtaja Sanna Virta, 2. varapuheenjohtaja Pasi Karjalainen,

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

sihteeri Sanna Mäkinen ja varasihteeri Anneli Viinikka sekä Lahden kunnallisjärjestön puheenjohtaja Jetta Laakso, kaupungin hallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén ja Valtuuston 3. varapuheenjohtaja Pekka Komu.

- - - ”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 1

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 7, § 10, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 4, § 8, § 9

nro 1

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Sen lisäksi alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella asemakaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, on rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
029 56 42210

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja
valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin 1455/2015.](#)

Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista
[Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.](#)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5

nro 1

Lahden kaupunki

OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS, kansalliset kynnsarvot (* ylittävässä hankinnoissa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voi hakea muutosta julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan vaatimalla hankintayksiköltä hankintoaikaisua. Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisäantitodistukseen merkittynä aikana.

(hankintalaki 127 §)

Asianosainen (tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas) voi tehdä hankintayksikölle vaatimuksen hankintaoikaisusta.

Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Vaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi sen kohteena oleva päätös tai muu ratkaisu, muutosvaatimukset perusteineen sekä vaatimuksentekijän nimi ja yhteystiedot. Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa vetoaa, jos ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus on toimitettava hankintayksikölle alla mainittuun osoitteeseen säädetyssä määräajassa ennen virka-ajan päättymistä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Vaatimuksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa säädetään.

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

(hankintalaki 132–134 §:t)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Hankintayksikön yhteystiedot

nro 1

Asianomainen viranomaisen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Aukioloaika: 8.00–18 .00

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen (hankintalaki 145 §).

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Valituksen voi tehdä hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Hankintalain 42 §:ssä tarkoitettuun puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai 51 §:ssä tarkoitettua dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.
(hankintalaki 146 §)

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoraan hankintaa tai 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. Jollei tässä tarkoitettua ilmoitusta ole julkaistu, suoraan hankintaa koskeva valitus on tehtävä:

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

- 1) 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä; tai
- 2) kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty. (hankintalaki 147 §)

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta;
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia vaaditaan;
- 3) muutosvaatimusten perusteet; sekä
- 4) valitusluvan myöntämiseen perusteet, mikäli valitus koskee hankintalain 42 §:ssä tarkoitettuun puitejärjestelyyn perustuvaa hankintaa tai 51 §:ssä tarkoitettua dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaa hankintayksikön ratkaisua.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle; sekä
- 4) asiamiehen valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Valituskirjelmän toimittaminen

nro 1

Valituskirjelmä on toimitettava markkinaoikeudelle alla mainittuun osoitteeseen säädetyssä määräajassa ennen virka-ajan päättymistä. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmän voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 HELSINKI

puh. 029 56 43300

fax. 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä 1-kohdassa mainittuun osoitteeseen.

(hankintalaki 148 §)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 1

Markkinaoikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksuja tuomioistuinmaksulain mukaan. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin 1455/2015.](#)
Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.](#)

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
(* Kansalliset kynnysarvot

nro 1

- tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut 60 000 €
- hankintalain liitteen E sosiaali- ja terveystyöpalvelut 400 000 € sekä muut erityiset palvelut 300 000 €
- rakennusurakat 150 000 €
- käyttöoikeussopimukset (palvelut ja urakat) 500 000 €

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 6, § 11, § 12, § 13

nro 1

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Valitusaika ja sen alkaminen

nro 1

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 1

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 1

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#).
Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).